

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-37968/2

Podgorica, 05.11.2025. godine

Za: MINISTARSTVO EKOLOGIJE, ODRŽIVOG RAZVOJA I RAZVOJA SJEVERA, Eko-efikasna zgrada, Podgorica

gospodinu, Damjanu Čulafiću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog uredbe o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i rada tog sistema

Veza: Vaš akt br. 04211-335/25-1937/1 od 27.10.2025. godine

Poštovani gospodine Čulafiću,

Povodom *Predloga uredbe o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i rada tog sistema*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Shodno dostavljenom dopisu, cilj donošenja Predloga uredbe predstavlja nastavak aktivnosti implementiranih u okviru preuzetih obaveza sa ciljem da se obezbijedi kontinuitet razvoja, unapređenje sistema upravljanja otpadom, odnosno unapređenje postojećih i razvoj novih mjera, mehanizama i instrumentara upravljanja posebnim vrstama otpada, odnosno otpadnim baterijama, kako bi u konačnom ostvarili i zahtjevno postavljene ciljeve u pregovaračkom procesu Poglavlja 27. Rješavanjem problema u oblasti upravljanja otpadnim baterijama će dovesti do smanjenja odlaganja ovih vrsta otpada na deponijama, što će značajno uticati na produženje vijeka njihovog trajanja. Usklađenost je postignuta propisanim odredbama Zakona o upravljanju otpadom i ovog akta sa zahtjevima EU legislative.

U Izvještaju o analizi uticaja propisa se navodi da će proizvođači i uvoznici baterija imati finansijsku odgovornost za sakupljanje, transport, obradu i reciklažu otpada nastalog od baterija, kao i za izvještavanje o količinama stavljenim na tržište i sakupljenom otpadu. Takođe, biće dužni da informišu javnost o pravilnom odlaganju ovakvog otpada i da uspostave organizovane sisteme za upravljanje tim tokovima – samostalno, udruženo s drugim privrednim subjektima ili angažovanjem trećih lica. Ova obaveza je usklađena s principom proširene odgovornosti proizvođača, koji se primjenjuje u zemljama članicama Evropske unije. S obzirom na to da se radi o novom trošku za privredne subjekte, očekuje se povećanje troškova poslovanja, što može dovesti i do blagog povećanja cijena proizvoda. Međutim, ukoliko se privredni subjekti odluče da obaveze ispunjavaju kolektivno, kroz zajedničke organizacije za upravljanje otpadnim baterijama, očekuje se značajno smanjenje troškova po kilogramu otpada.

Uvažavajući da Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera predlaže propis u cilju smanjenja zagađenja i zaštiti zdravlja stanovništva, nemamo primjedbi, uz napomenu da je prilikom definisanja iznosa naknada potrebno uvažiti najbolju praksu iz EU i regiona, uzimajući u obzir evropske direktive i modele, kao što su sistemi u Sloveniji i Hrvatskoj, gdje su troškovi optimizovani kroz kolektivne šeme.

Uvidom u dostavljeni Predlog uredbe i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni Predlog uredbe o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i rada tog sistema.

S poštovanjem,

UREDBA O NAČINU I POSTUPKU OSNIVANJA SISTEMA PREUZIMANJA, SAKUPLJANJA I OBRADE OTPADNIH BATERIJA I RADA TOG SISTEMA

Predlog uredbe

Na osnovu člana 56 stav 4 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", broj _____), Vlada Crne Gore, na sjednici od godine, donijela je

UREDBU

o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od otpadnih baterija i rada tog sistema

Predmet

Član 1

Ovom uredbom uređuje se način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija, detaljniji sadržaj podataka koji se vode u registru proizvođača baterija i način vođenja tog registra, detaljniji sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i rada tog sistema, kao i godišnje količine otpadnih baterija koje se moraju preuzeti radi obrade, prerade i recikliranja i način izračunavanja prosječne mase godišnje preuzetih otpadnih baterija.

I Osnovne odredbe

Primjena

Član 2

Ova uredba primjenjuje se na baterije, bez obzira na njihov oblik, veličinu, težinu, sastav ili upotrebu, i datum stavljanja na tržište, kao i na otpadne baterije iz otpadnih motornih vozila i otpadne električne i elektronske opreme.

Primjenjuje se i na baterije koje su ugrađene ili dodate u proizvode ili su posebno dizajnirane da bi se ugradile ili dodale u proizvode.

Ova uredba ne dovodi u pitanje primjenu propisa koji uređuje upravljanje otpadnim vozilima i propis koji se odnosi na upravljanje otpadnom električnom i elektronskom opremom.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) baterija je svaki uređaj koji snabdijeva električnom energijom proizvedenom direktnim pretvaranjem hemijske energije, koji ima unutrašnji ili spoljni sistem skladištenja i čine ga jedna ili više nepunjivih ili punjivih baterijskih ćelija, modula ili sklopova, i uključuje bateriju koja je bila podvrgnuta pripremi za ponovnu upotrebu, pripremi za prenamjenu, prenamjeni ili ponovnoj izradi;
- 2) baterijski sklop je svaki skup baterijskih ćelija ili modula koji su međusobno povezani ili uklopljeni unutar spoljašnjeg kućišta tako da čine cjelovitu jedinicu koja nije namijenjena tome da je krajnji korisnik razdvaja ili otvara;
- 3) baterijski modul je svaki skup baterijskih ćelija koje su međusobno povezane ili uklopljene unutar spoljašnjeg kućišta tako da su ćelije zaštićene od spoljašnjeg udara, a koji se upotrebljava samostalno ili u kombinaciji s drugim modulima;
- 4) baterijska ćelija je osnovna funkcionalna jedinica u bateriji koju čine elektrode, elektrolit, kućište baterije, terminali i, ako je to primjenjivo, separatori koji sadrže aktivne materijale čija reakcija stvara električnu energiju;
- 5) aktivni materijal je materijal koji hemijskom reakcijom proizvodi električnu energiju pri pražnjenju baterijske ćelije ili skladišti električnu energiju kada se baterija puni;

- 6) nepunjiva baterija je baterija koja nije dizajnirana tako da se može električno puniti; ili „baterija koja se ne može puniti“ znači baterija koja nije dizajnirana da se puni električnom energijom;
- 7) punjiva baterija je baterija koja je dizajnirana tako da se može električno puniti;
- 8) baterija sa spoljnim skladištenjem je baterija koja je posebno dizajnirana za skladištenje svoje energije isključivo u jednom povezanom spoljnjem uređaju ili više njih;
- 9) prenosiva baterija je baterija koja je zapečaćena, mase 5 kg ili manje, koja nije posebno dizajnirana za industrijsku upotrebu i nije ni baterija za električno vozilo ni baterija za laka prevozna sredstva ni baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje;
- 10) prenosiva baterija za opštu upotrebu je prenosiva baterija, punjiva ili nepunjiva, koja je posebno dizajnirana tako da bude interoperabilna i koja ima jedan od sljedećih uobičajenih formata; 4,5 volta (3R12), dugmasta baterija, D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 volta (PP3);
- 11) baterija za laka prevozna sredstva je baterija koja je zapečaćena, mase 25 kg ili manje, i posebno dizajnirana da pruža električnu energiju za pogon vozila na točkovima koja se mogu napajati samo električnim motorom ili kombinacijom motora i ljudske snage, uključujući homologirana vozila kategorije L u smislu Uredbe (EU) br. 168/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta (43), i koja nije baterija za električna vozila;
- 12) baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje je baterija posebno dizajnirana za napajanje pokretanja, rasvjete ili paljenja električnom energijom koja se može upotrebljavati i u pomoćne ili rezervne svrhe u vozilima, drugim prevoznim sredstvima ili mašinama;
- 13) industrijska baterija je baterija koja je posebno dizajnirana za industrijsku upotrebu, namijenjena za industrijsku upotrebu nakon što je podvrgnuta pripremi za prenamjenu ili prenamjeni ili svaka druga baterija mase veće od 5 kg, i koja nije baterija za laka prevozna sredstva, baterija za električna vozila ni baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje;
- 14) baterija za električno vozilo je baterija koja je posebno dizajnirana da pruža električnu energiju za pogon hibridnih ili električnih vozila kategorije L kako je predviđeno Uredbom (EU) br. 168/2013, mase veće od 25 kg, ili baterija koja je posebno dizajnirana da pruža električnu energiju za pogon hibridnih ili električnih vozila kategorija M, N ili O kako je predviđeno Uredbom (EU) 2018/858;
- 15) sistem za skladištenje energije sa stacionarnom baterijom je industrijska baterija s unutrašnjim skladištenjem koja je posebno dizajnirana za skladištenje električne energije iz mreže i isporuku električne energije u mrežu ili za skladištenje električne energije za krajnje korisnike i isporuku električne energije krajnjim korisnicima, bez obzira na to ko upotrebljava tu bateriju i gdje;
- 16) stavljanje na tržište je prvo stavljanje baterije na raspolaganje na tržištu Crne Gore;
- 17) stavljanje na raspolaganje na tržištu je svaka isporuka baterije za distribuciju ili upotrebu na tržištu Crne Gore u okviru komercijalne djelatnosti, uz naknadu ili besplatno;
- 18) stavljanje u upotrebu je prva upotreba baterije u svrhu za koju je namijenjena u Crnoj Gori, a da nije prethodno stavljena na tržište;
- 19) Privredni subjekat je proizvođač, ovlašćeni zastupnik, uvoznik, distributer ili pružalac usluge isporuke narudžbi ili bilo koja druga fizičko ili pravno lice koja podliježe obavezama povezanim s izradom, pripremom za prenamjenu, prenamjenom ili ponovnom izradom baterija, stavljanjem baterija na raspolaganje na tržištu ili njihovim stavljanjem na tržište, među ostalim na internetu, ili stavljanjem baterija u upotrebu u skladu s ovom uredbom;
- 20) nezavisni subjekat je fizičko ili pravno lice koje je nezavisno od proizvođača i direktno ili indirektno učestvuje u popravci, održavanju ili prenamjeni baterija i uključuje subjekte za upravljanje otpadom, servisere, proizvođače ili distributere opreme za popravke, alata ili rezervnih dijelova, kao i izdavače tehničkih informacija, subjekte koji pružaju usluge inspekcije i ispitivanja kao i subjekte koji pružaju usluge osposobljavanja instalaterima, proizvođačima i serviserima opreme za vozila na alternativna goriva;
- 21) uređaj je svaka električna ili elektronska oprema, kako je definisano u članu 3. stav 1. tačka (a) Direktive 2012/19/EU, koja se u potpunosti ili djelimično napaja energijom dobijenom iz baterije ili koja se može napajati na taj način;
- 22) mjesto za sakupljanje otpadnih baterija je postrojenje ili prostor u okviru objekta kojim upravlja sakupljač otpadnih baterija i koji je uređen za sakupljanje, sortiranje i prethodno skladištenje otpadnih baterija;
- 23) mjesto za preuzimanje otpadnih baterija je posuda ili više posuda za sakupljanje otpadnih baterija koje su postavljene kod distributera na mjestu dostupnom krajnjim korisnicima baterija i njime upravlja distributer otpadnih baterija;
- 24) reciklažni centar je prostor uređen za sakupljanje i prethodno skladištenje vrsta, odnosno frakcija komunalnog otpada, koje su odvojeno sakupljene i sakupljanje miješanog komunalnog otpada zbog sortiranja ili drugog načina obrade;

- 25) priprema za ponovnu upotrebu je priprema za ponovnu upotrebu kako je definisano u članu 7, tačka 53, *Zakona o upravljanju otpadom*;
- 26) priprema za prenamjenu je svaki postupak kojim se otpadna baterija ili njeni dijelovi pripremaju tako da se mogu upotrebljavati za svrhu ili primjenu različitu od one za koju je izvorno dizajnirana;
- 27) prenamjena je svaki postupak koji dovodi do toga da se baterija, koja nije otpadna baterija, ili njeni dijelovi upotrijebe za svrhu ili primjenu različitu od one za koju je baterija izvorno dizajnirana;
- 28) ponovna izrada je svaki tehnički postupak na korišćenoj bateriji koji uključuje rastavljanje i evaluaciju svih njenih baterijskih ćelija i modula i upotrebu određenog broja baterijskih ćelija i modula koji su novi, korišćeni ili prerađeni/reciklirani iz otpada, ili drugih komponenti baterije, kako bi se kapacitet baterije obnovio na najmanje 90 % izvornog nazivnog kapaciteta, pri čemu se stanje starosti svih pojedinačnih baterijskih ćelija međusobno ne razlikuje više od 3 %, što dovodi do toga da se baterija upotrebljava za istu svrhu ili primjenu kao što je ona za koju je baterija izvorno dizajnirana;
- 29) proizvođač je svako fizičko ili pravno lice koja izradi bateriju ili za koju se baterija dizajnira ili izradi i koja tu bateriju stavlja na tržište pod svojim imenom ili žigom ili je stavlja u upotrebu za vlastite potrebe;
- 30) komunalno preduzeće je privredno društvo koje ispunjava uslove sakupljanja komunalnog otpada utvrđene zakonom;
- 31) tehničke specifikacije su dokument u kojem se propisuju tehnički zahtjevi koje proizvod, proces ili usluga treba ispuniti;
- 32) oznaka CE je oznaka kojom proizvođač označava da je baterija u skladu sa primjenjivim zahtjevima utvrđenima zakonodavstvom Evropske unije o usklađivanju kojim se definiše stavljanje ove oznake;
- 33) ugovori na daljinu su ugovori na daljinu kako su definisani u članu 2. tački 7. Direktive 2011/83/EU;
- 34) proizvođač je svaki proizvođač, uvoznik ili distributer ili drugo fizičko ili pravno lice koje, bez obzira na korišćenu tehniku prodaje, između ostalog i putem ugovora na daljinu:
- (a) ima poslovno sjedište u Crnoj Gori i proizvodi baterije pod svojim imenom ili žigom, ili za kojeg se baterije dizajniraju ili proizvode i koji ih prvi put isporučuje pod svojim imenom ili žigom, uključujući one ugrađene u uređaje, laka prevozna sredstva ili druga vozila, na državnom području te države članice;
 - (b) ima poslovno sjedište u Crnoj Gori i na državnom području Crne Gore pod svojim imenom ili žigom preprodaje baterije, uključujući one ugrađene u uređaje, laka prevozna sredstva ili druga vozila, koje su izradili drugi, na kojima se ime ili žig tih drugih proizvođača ne pojavljuje;
 - (c) ima poslovno sjedište u Crnoj Gori i prvi put u Crnoj Gori na profesionalnoj osnovi isporučuje baterije, uključujući one ugrađene u uređaje, laka prevozna sredstva ili druga vozila, iz države članice EU ili iz treće zemlje;
 - (d) prodaje baterije, uključujući one ugrađene u uređaje, laka prevozna sredstva ili druga vozila, putem ugovora na daljinu direktno krajnjim korisnicima, bez obzira da li su privatna domaćinstva ili ne, u Crnoj Gori, a ima poslovno sjedište u državi članici EU ili u trećoj zemlji;
- 35) ovlašćeni zastupnik za proširenu odgovornost proizvođača je fizičko ili pravno lice sa poslovnim sjedištem u Crnoj Gori u kojoj proizvođač stavlja baterije na tržište, a koja nije država članica u kojoj proizvođač ima poslovno sjedište, te ga je proizvođač imenovao u skladu s članom 10 ove uredbe radi ispunjavanja obaveza tog proizvođača na osnovu odredbi iz ove uredbe;
- 36) organizacija za proširenu odgovornost proizvođača je pravni subjekat koji finansijski ili finansijski i operativno organizuje ispunjavanje obaveza proširene odgovornosti proizvođača u ime više proizvođača;
- 37) finansijski doprinos su finansijska sredstva koja proizvođač baterija plaća upravljaču sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija za proizvode koje stavlja na tržište u skladu sa svojim obavezama iz programa proširene odgovornosti proizvođača.
- 38) otpadna baterija je svaka baterija koja je otpad kako je definisan članom 7, tačka 32, *Zakona o upravljanju otpadom*;
- 39) otpad od izrade baterije su materijali ili predmeti odbačeni tokom procesa izrade baterije, koji se ne mogu ponovno upotrijebiti kao sastavni dio u istom procesu i trebaju se reciklirati;
- 40) opasna materija je materija razvrstana kao opasna na osnovu člana 3. Uredbe (EZ) br. 1272/2008;
- 41) obrada je svaki postupak koji se izvodi na otpadnim baterijama nakon što su predate u postrojenje na razvrstavanje, pripremu za ponovnu upotrebu, pripremu za prenamjenu, pripremu za recikliranje ili recikliranje;
- 42) priprema za recikliranje je obrada otpadnih baterija prije svakog procesa recikliranja, koja uključuje, među ostalim, skladištenje, rukovanje i rastavljanje baterijskih sklopova ili razdvajanje frakcija koje nisu dio same baterije;
- 43) „mjesto za dobrovoljno sakupljanje“ je svako neprofitno, komercijalno ili drugo privredno društvo ili javna ustanova koje na vlastitu inicijativu sudjeluje u odvojenom sakupljanju otpadnih prenosivih baterija i otpadnih baterija za laka prevozna sredstva, koje samo proizvodi ili koje proizvode drugi krajnji

korisnici, prije nego što se te otpadne baterije predaju proizvođačima, organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača ili subjektima za upravljanje otpadom na dalju obradu;

44) subjekat za upravljanje otpadom je svako fizičko ili pravno lice koje se na profesionalnoj osnovi bavi odvojenim skupljanjem ili obradom otpadnih baterija;

45) sakupljač je osoba koja u skladu sa zakonom preuzima od imaoca, sakuplja, prethodno razvrstava i privremeno skladišti otpadne baterije, radi transporta do postrojenja za obradu otpada;

46) obrađivač je osoba koja u skladu sa zakonom prerađuje i/ili odstranjuje otpadne baterije, uključujući postupke pripreme prije prerade i/ili odstranjivanja otpada

47) postrojenje sa dozvolom je ustanova ili privredno društvo koje u skladu sa *Zakonom o upravljanju otpadom* ima dozvolu za obradu otpadnih baterija;

48) subjekat za recikliranje je bilo koja fizičko ili pravno lice koja provodi recikliranje u postrojenju s dozvolom;

49) životni vijek baterije je razdoblje koje počinje kad se baterija izradi, a završava kad baterija postane otpad;

50) „efikasnost reciklaže“ označava odnos, izražen kao procenat, dobijen dijeljenjem mase izlaznih frakcija dobijenih recikliranjem s masom ulazne frakcije otpadnih baterija, u vezi s procesom recikliranja;

51) ovlašćeni zastupnik je svako fizičko ili pravno lice s poslovnim sjedištem u Crnoj Gori koje je proizvođač pisanim putem ovlastio da djeluje u njegovo ime u odnosu na određene zadatke s obzirom na obaveze proizvođača na osnovu ove uredbe;

52) uvoznik je svako fizičko ili pravno lice s poslovnim sjedištem u Crnoj Gori koje na tržište stavlja bateriju iz Evropske unije ili treće zemlje;

53) distributer je svako fizičko ili pravno lice u lancu snabdijevanja koje nije proizvođač ni uvoznik i koje stavlja bateriju na raspolaganje na tržištu;

54) krajnji korisnik je lice koje je koristilo, koristi ili namjerava da koristi baterije, odnosno lice zbog čije komercijalne ili industrijske djelatnosti nastaju otpadne baterije;

55) krajnji korisnik bez prethodnog dobavljača je lice koje zbog obavljanja svoje djelatnosti, koja nije trgovina baterijama, sam uvozi baterije iz država članica EU ili iz trećih država.

(2) Uz definicije iz stava 1 ovog člana primjenjuju se definicije sljedećih pojmova:

(a) „otpad“, „imalac otpada“, „upravljanje otpadom“, „sprječavanje“, „skupljanje“, „odvojeno skupljanje“, „program proširene odgovornosti proizvođača“, „ponovna upotreba“ i „recikliranje“ iz člana 7 *Zakona o upravljanju otpadom*.

Izuzeci Član 4

Ova uredba se ne primjenjuje na baterije koji se koriste:

- u opremi za državnu bezbjednost,
- u oružju, municiji, vojnoj opremi i drugoj opremi koja se koristi isključivo u vojne svrhe, i
- u opremi za slanje u svemir.

Tržišni udio stavljanja prenosnih baterija na tržište za kalendarski kvartal Član 5

Proračun tržišnih udjela za prenosne baterije za opštu upotrebu utvrđuje Agencija za period prethodnog kalendarskog kvartala i to za svaki organizovani sistem za otpadne baterije posebno.

Tržišne udjele za prenosne baterije za opštu upotrebu za prethodni kalendarski kvartal Agencija objavljuje na svojoj internet stranici najmanje sedmicu dana nakon roka iz člana 13 stav 3 ove uredbe, u kojem moraju proizvođači prenositi Agenciji podatke iz prethodnog kvartala o stavljanju baterija na tržište.

Agencija vrši proračun tržišnih udjela za prethodni kalendarski kvartal za prenosne baterije za opštu upotrebu na osnovu podataka iz kvartalnog izvještavanja proizvođača o stavljanju prenosnih baterija za opštu upotrebu na tržište iz člana 13 ove uredbe.

Tržišni udio organizovanog sistema za otpadne baterije za opštu upotrebu se za prethodni kalendarski kvartal izračunava prema formuli:

$$MAS_{i, \text{prenosne bat}} = 100 \times MS_{i, \text{prenosne bat}} / M_{\text{ukupno, prenosne bat}}$$

gdje su:

$MAS_{i, \text{prenosne bat}}$	tržišni udio za prenosne baterije za opštu upotrebu organizovanog sistema »i«,
$MS_{i, \text{prenosne bat}}$	količina prenosnih baterija za opštu upotrebu, koja je u prethodnom kalendarskom kvartalu stavljena na tržište sa strane učesnika organizovanog sistema »i«,
$M_{\text{ukupno, prenosne bat}}$	ukupna količina prenosnih baterija za opštu upotrebu, koja je u prethodnom kalendarskom kvartalu stavljena na tržište sa strane učesnika svih organizovanih sistema.

U prvom i drugom kalendarskom kvartalu nakon početka aktivnosti organizovanog sistema za otpadne baterije se za izračunavanje tržišnih udjela ovog organizovanog sistema koriste podaci o planiranom stavljanju na tržište i uvozu prenosnih baterija za opštu upotrebu sa strane učesnika organizovanog sistema iz zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija.

U slučaju da organizovani sistem za otpadne baterija prekine rad, količine prenosnih baterija za opštu upotrebu koje su učesnici tog organizovanog sistema stavili na tržište u prethodnom kvartalu više nisu obuhvaćene u proračunu tržišnih udjela za preostale organizovane sisteme.

U slučaju stečaja organizovanog sistema za otpadne baterije mora Agencija odmah ponovo izračunati tržišne udjele za preostale organizovane sisteme.

U slučaju da proizvođači prenosnih baterija za opštu upotrebu i pored upozorenja od strane nadzornog organa ne daju blagovremeno kvartalne izvještaje o stavljanju prenosnih baterija na tržište, se za izračunavanje tržišnih udjela koristi prosječna prijavljena količina prenosnih baterija za opštu upotrebu koju su proizvođači baterija stavili na tržište u posljednjih dvanaest mjeseci.

Bilo kakve razlike u stvarnoj količini stavljanja prenosnih baterija za opštu upotrebu na tržište iz razloga datog u stavu 8 ovog člana, moraju se uzeti u obzir u sljedećem objavljivanju tržišnih udjela za kalendarski kvartal na internet stranici Agencije.

Tržišni udio za kalendarski kvartal se izračunava na dva decimalna mjesta.

Tržišni udio prenosnih baterija za kalendarsku godinu **Član 6**

Proračun tržišnih udjela za prenosne baterija za opštu upotrebu utvrđuje Agencija za period prethodne kalendarske godine za svaki organizovani sistem za otpadne baterije posebno.

Tržišne udjele za prethodnu kalendarsku godinu Agencija objavljuje na svojoj internet stranici najkasnije jedan mjesec poslije prvog kalendarskog kvartala.

Agencija vrši proračun tržišnih udjela za prethodnu kalendarsku godinu na osnovu podataka iz godišnjeg izvještaja o dokazivanju ispravne poslovne aktivnosti proizvođača i organizovanih sistema za otpadne baterije iz člana 21 ove uredbe.

Tržišni udio za kalendarsku godinu se izračunava na dva decimalna mjesta.

II Upravljanje otpadnim baterijama

Obaveze krajnjeg korisnika Član 7

Krajnji korisnici dužni su otpadne baterije predati odvojeno od drugih tokova otpada i naročito sa miješanim komunalnim otpadom.

Krajnji korisnici predaju otpadne baterije u predviđena sakupljališta za odvojeno sakupljanje koja su uspostavljena u okviru posebnih aranžmana sklopljenih sa proizvođačem ili organizovanim sistemom za otpadne baterije u skladu sa članovima 17, 18 i 19 ove uredbe.

Obaveze distributera Član 8

Distributeri preuzimaju otpadne baterije od krajnjeg korisnika besplatno i ne obavezujući ga da kupi ili uslovljavajući ga da kupi novu bateriju, bez obzira na hemijski sastav, marku ili porijeklo otpadnih baterija, kako slijedi:

- (a) za otpadne prenosne baterije, na maloprodajnom mjestu distributera ili u njegovoj neposrednoj blizini;
- (b) za otpadne baterije za laka prevozna sredstva, otpadne baterije za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadne industrijske baterije i otpadne baterije za električna vozila, na maloprodajnom mjestu distributera ili u njegovoj blizini.

Obveza preuzimanja iz stava 1 ovog člana:

- (a) ne primjenjuje se na otpadne proizvode koji sadržavaju baterije;
- (b) ograničena je na kategorije otpadnih baterija koje distributer ima ili je imao u ponudi kao nove baterije i, za otpadne prenosne baterije, na količinu koju neprofesionalni krajnji korisnici obično odbacuju.

Distributeri otpadne baterije koje su preuzeli predaju proizvođačima ili organizovanim sistemima za otpadne baterije odgovornima za sakupljanje tih otpadnih baterija u skladu sa članom 17, 18 odnosno 19 ove uredbe ili subjektu za upravljanje otpadom sa ciljem obrade tih otpadnih baterija u skladu sa članom 22 ove uredbe.

Obaveze iz ovog člana primjenjuju se *mutatis mutandis* na distributere koji baterije isporučuju krajnjim korisnicima putem ugovorâ na daljinu. Ti distributeri moraju obezbijediti dovoljan broj sakupljališta koja obuhvataju cijelo državno područje Crne Gore, uzimajući u obzir broj stanovnika i gustinu naseljenosti, očekivanu količinu otpadnih prenosivih baterija, otpadnih baterija za laka prevozna sredstva, otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija odnosno otpadnih baterija za električna vozila, te dostupnost i blizinu krajnjim korisnicima, kako bi se krajnjim korisnicima omogućio povrat baterija.

U slučaju prodaje sa isporukom distributeri nude besplatno preuzimanje otpadnih prenosnih baterija, otpadnih baterija za laka prevozna sredstva, otpadnih industrijskih baterija, otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje i otpadnih baterija za električna vozila na mjestu isporuke krajnjem korisniku ili u lokalnom sakupljalištu. Krajnji korisnik obavještava se pri naručivanju baterije o aranžmanima za preuzimanje otpadne baterije.

Obaveze komunalnog preduzeća Član 9

Otpadne prenosne baterije za opštu upotrebu koje potiču od krajnjih korisnika mogu se predati u sakupljalištima za odvojeno sakupljanje koja uspostave komunalna preduzeća.

Komunalna preduzeća moraju obezbijediti da se sakupljene otpadne prenosne baterije za opštu upotrebu predaju proizvođaču relevantne kategorije baterija ili organizovanim sistemima za otpadne baterije u količini, koja je srazmjerna tržišnom udjelu stavljanja prenosnih baterija na tržište izračunatim za prethodni kalendarski kvartal.

Komunalno preduzeće mora omogućiti krajnjim korisnicima da otpadne prenosne baterije besplatno odlažu na odvojenim mjestima u reciklažnim centrima.

Komunalno preduzeće nije dužno besplatno preuzimati otpadne prenosne baterije koje nastaju kod obavljanja sljedećih privrednih djelatnosti pravnih lica ili samostalnih preduzetnika:

- proizvodnje, popravke i održavanja opreme u koja su ugrađene baterije; ili
- prerade ili odstranjivanja otpadne opreme u koja su ugrađene baterije.

Komunalno preduzeće, dužno je da, otpadne prenosne baterije, koje sakupi kao odvojeno sakupljenu frakciju komunalnog otpada, preda sakupljaču otpadnih prenosivih baterija, bez traženja plaćanja za moguću vrijednost materijala koji se u njemu nalazi.

III Obaveze proizvođača

Obaveze proizvođača

Član 10

Proizvođač dužan je u skladu sa zakonom:

- upisati se u registar proizvođača baterija, koji služi za praćenje usklađenosti proizvođača sa zahtjevima i ove uredbe,
- samostalno osnivati individualni sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija ili se uključiti u organizovani sistem za otpadne baterije i
- preuzeti finansijsku odgovornost za sprovođenje aktivnosti sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija u visini udjela baterija, koje stavlja na tržište u Crnoj Gori.

Proizvođač sa sjedištem u državi članici EU ili u trećoj zemlji koji stavlja na tržište Crne Gore baterije putem komunikacije na daljinu, mora obezbijediti, da ima u Crnoj Gori ovlašćenog zastupnika, koji je upisan u registar proizvođača baterija i uključen u organizovani sistem za otpadne baterije.

Proizvođač može ispuniti svoje obaveze osnivanjem samo jednog individualnog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija ili uključivanjem u samo jedan organizovani sistem za otpadne baterije.

Obaveze proizvođača iz stava 1 ovog člana odnosi se i na baterije koje se na tržište Crne Gore prvi put stavljaju kao sastavni dijelovi, ugrađeni u uređaje, laka prevozna sredstva ili druga vozila.

Obaveze proizvođača iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na baterije koje se izvoze u države članice EU ili u treće zemlje, uključujući baterije koji su ugrađeni u opremu ili vozila izvezena iz Crne Gore.

Obaveze krajnjeg korisnika bez prethodnog dobavljača

Član 11

Krajnji korisnik bez prethodnog dobavljača mora otpadne baterije:

- predati distributeru baterija ili, ako su to prenosne baterije, komunalnom preduzeću ili direktno sakupljaču otpadnih prenosivih baterija,
- samostalno osnivati sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija u skladu sa zakonom i odredbama ove uredbe, ako se radi o otpadnim baterijama za laka transportna sredstva, baterijama za pokretanje, osvjjetljenje i paljenje, ili industrijskim baterijama ili baterijama za električna vozila, ili
- uključiti se u kolektivni sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija u skladu sa zakonom i odredbama ove uredbe, ako se radi o otpadnim baterijama za laka transportna sredstva, baterijama za pokretanje, osvjjetljenje i paljenje, ili industrijskim baterijama ili baterijama za električna vozila.

Registar proizvođača baterija Član 12

Zahtjev za upis u registar proizvođača baterija uključuje sljedeće informacije:

- (a) ime proizvođača i naziv marke, ako postoje, pod kojima proizvođač posluje u Crnoj Gori i adresu proizvođača, uključujući poštanski broj i mjesto, ulicu i broj, zemlju, broj telefona i, ako postoje, internet adresu i e-adresu, pri čemu se navodi jedinstvena kontakt tačka;
- (b) nacionalni identifikacioni broj proizvođača, uključujući broj iz evidencije centralnog registra privrednih subjekata ili zvanični registarski broj i nacionalni poreski identifikacioni broj;
- (c) kategoriju ili kategorije baterija koje proizvođač namjerava prvi put staviti na raspolaganje na tržištu na državnom području Crne Gore, tačnije prenosne baterije, industrijske baterije, baterije za laka prevozna sredstva, baterije za električna vozila ili baterije za pokretanje, rasvjetu i paljenje, te njihova hemijska svojstva;
- (d) informacije o tome kako proizvođač ispunjava svoje obaveze iz člana 14. ove uredbe i zahtjeve iz članova 17, 18 i 19 ove uredbe, kako slijedi:

i. zahtjevi iz tačke (d) za prenosne baterije ili baterije za laka prevozna sredstva ispunjavaju se dostavljanjem:

- informacija u pisanom obliku o mjerama koje je proizvođač uspostavio kako bi ispunio obaveze odgovornosti proizvođača iz člana 14. ove uredbe, mjerama preduzetim kako bi se ispunile obaveze odvojenog sakupljanja iz člana 17. stav 1 ove uredbe ili člana 18. stav 1 ove uredbe sa obzirom na količinu baterija koju proizvođač stavlja na raspolaganje na tržištu u Crnoj Gori te o sistemu kojim se obezbjeđuje pouzdanost podataka koji se dostavljaju nadležnim organima;
- ako je to primjenjivo, imena i kontakt podatke, uključujući poštanski broj i mjesto, ulicu i broj, zemlju, broj telefona, internet adresu i email, kao i nacionalni identifikacioni broj organizovanog sistema za otpadne baterije kog je proizvođač imenovao za ispunjavanje svojih obaveza proširene odgovornosti proizvođača, uključujući broj upisa u registar privrednih subjekata ili zvanični registarski broj i evropski ili nacionalni poreski identifikacioni broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, kao i ovlašćenje zastupanog proizvođača;

ii. zahtjevi iz tačke (d) za baterije za pokretanje, rasvjetu i paljenje, industrijske baterije i baterije za električna vozila ispunjavaju se dostavljanjem:

- informacija u pisanom obliku o mjerama koje je proizvođač preduzeo kako bi ispunio obaveze odgovornosti proizvođača iz člana 14. ove uredbe, mjerama koje su preduzete kako bi se ispunile obaveze odvojenog sakupljanja iz člana 19. stav 1 sa obzirom na količinu baterija koju proizvođač stavlja na raspolaganje na tržištu u državi članici, te o sistemu kojim se obezbjeđuje pouzdanost podataka koji se dostavljaju nadležnim organima;
- ako je to primjenjivo, imena i kontakt podatke, uključujući poštanski broj i mjesto, ulicu i broj, zemlju, broj telefona, internet adresu i e-adresu te nacionalni identifikacioni broj organizovanog sistema za otpadne baterije koju je proizvođač imenovao za ispunjavanje svojih obaveza proširene odgovornosti proizvođača, uključujući broj upisa u registar privrednih subjekata ili zvanični registracioni broj i nacionalni poreski identifikacioni broj organizovanog sistema za otpadne baterije, te ovlašćenje zastupanog proizvođača;

(e) izjavu proizvođača ili, ako je to primjenjivo, ovlašćenog zastupnika za proširenu odgovornost proizvođača ili organizovanog sistema za otpadne baterije, u kojoj se navodi da su dostavljene informacije istinite.

Agencija upisuje proizvođača ili njegovog ovlašćenog zastupnika u registar proizvođača baterija na osnovu njegovog zahtjeva za upis u registar putem sistema za elektronsku obradu podataka, koji sadrži sve informacije iz stava 1 ovog člana.

Agencija:

- (a) na svojim internet stranicama stavlja na raspolaganje informacije o postupku podnošenja zahtjeva putem sistema za elektronsku obradu podataka;
- (b) odobrava upise u registar proizvođača baterija i izdaje registarski broj u roku od najviše 12 sedmica od trenutka dostavljanja svih informacija koje se zahtijevaju u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Agencija izdaje potvrdu o upisu u registar proizvođača baterija proizvođaču ili njegovom ovlašćenom zastupniku.

Proizvođač i ovlašćeni zastupnik moraju pismeno obavijestiti Agenciju o prestanku aktivnosti ili drugim promjenama u vezi sa informacijama iz stava 1 ovog člana, najkasnije trideset dana nakon što je promjena nastupila.

Na osnovu obavještenja iz stava 5 ovog člana, Agencija mijenja podatke u registru proizvođača baterija i izdaje proizvođaču ili ovlašćenom zastupniku potvrdu iz stava 4 ovog člana koja sadrži izmijenjene podatke, odnosno briše proizvođača ili ovlašćenog zastupnika iz registra u slučaju prestanka aktivnosti proizvođača.

Podaci iz registra proizvođača baterija iz stava 1 ovog člana javno su dostupni na internet stranici Agencije.

Format za registraciju proizvođača i ovlašćenog zastupnika je u Prilogu 2, koji je sastavni dio ove uredbe.

Periodično i godišnje izvještavanje u registar proizvođača baterija **Član 13**

Proizvođač i ovlašćeni zastupnik moraju u elektronskom obliku preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine periodično izvještavati Agenciju o sljedećim informacijama:

1. Nacionalni identifikacioni broj proizvođača.
2. Period izvještavanja.
3. Kategorija baterija utvrđena u Prilogu 1 ove uredbe,
4. Količina baterija, po kategorijama, stavljene na tržište Crne Gore, izražena kao masa.
5. Izjava u kojoj se navodi da su dostavljene informacije istinite.

Format za izvještavanje proizvođača i ovlašćenog zastupnika o informacijama iz stava 1 ovog člana je u Prilogu 2 ove uredbe.

Period izvještavanja Agencije o informacijama iz stava 1 ovog člana ne smije biti duži od tri mjeseca.

Proizvođač i ovlašćeni zastupnik, ili u njihovo ime privredno društvo koje upravlja kolektivnim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija, moraju u elektronskom obliku preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine dostaviti za svaku punu prethodnu kalendarsku godinu:

1. količine, po masi, po kategorijama otpadnih baterija odvojeno sakupljenih u Crnoj Gori;
2. količine, po masi, po kategorijama otpadnih baterija koje se recikliraju, obnavljaju i odlažu u Crnoj Gori ili otpremaju u EU ili u treće zemlje.

Podaci iz registra proizvođača baterija iz stava 1 i 4 ovog člana nijesu javno dostupni.

Proširena odgovornost proizvođača **Član 14**

Proizvođači imaju proširenu odgovornost proizvođača za baterije koje prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu na državnom području Crne Gore. Takvi proizvođači moraju biti u skladu sa zahtjevima iz člana 15. i 16. *Zakona o upravljanju otpadom* i ove uredbe.

Privredni subjekat koji prvi put na državnom području Crne Gore na raspolaganje na tržištu stavlja bateriju koja je rezultat postupaka pripreme za ponovnu upotrebu, pripreme za prenamjenu, prenamijene ili ponovne izrade za potrebe ove uredbe smatra se proizvođačem takve baterije i ima proširenu odgovornost proizvođača.

Proizvođač, kako je definisan Članom 3, tačka 34 podtačka (d), imenuje ovlaštenog zastupnika za proširenu odgovornost proizvođača u Crnoj Gori i u kojoj prodaje baterije. Takvo imenovanje sprovodi se pisanim ovlaštenjem.

Finansijski doprinosi koje treba platiti proizvođač pokrivaju sljedeće troškove za proizvode koje proizvođač stavlja na raspolaganje na tržištu u Crnoj Gori:

- (a) troškove odvojenog sakupljanja otpadnih baterija i njihovog daljeg prevoza i obrade, uzimajući u obzir sav prihod ostvaren od pripreme za ponovnu upotrebu ili pripreme za prenamjenu ili od vrijednosti sekundarnih sirovina koje su preuzete iz recikliranih otpadnih baterija;
- (b) troškove istraživanja sastava sakupljenog miješanog komunalnog otpada, u skladu sa članom 21 stav 8 ove uredbe;
- (c) troškove pružanja informacija o sprečavanju nastanka otpadnih baterija i upravljanju njima, u skladu sa članom 26 ove uredbe;
- (d) troškove prikupljanja podataka i izvještavanja nadležnih organa u skladu sa članom 27 ove uredbe.

U slučaju stavljanja na raspolaganje baterija koje su podvrgnute pripremi za ponovnu upotrebu, pripremi za prenamjenu, prenamjeni ili ponovnoj izradi, i proizvođači izvornih baterija i proizvođači baterija koje se stavljaju na tržište kao rezultat tih postupaka mogu uspostaviti i prilagoditi mehanizam podjele troškova, na osnovu stvarne raspodjele troškova među različitim proizvođačima, za troškove iz stava 4 tačke (a), (c) i (d) ovog člana.

Ako se na bateriju iz stava 2 ovog člana primjenjuje više proširenih odgovornosti proizvođača, prvi proizvođač koji tu bateriju stavlja na raspolaganje na tržištu ne snosi dodatne troškove koji proizlaze iz takvog mehanizma podjele troškova.

IV Obaveze organizovanog sistema za otpadne baterije

Obaveze individualnog i kolektivnog organizovanog sistema Član 15

Proizvođači moraju osnivati ili se uključiti u organizovani sistem za otpadne baterije koji je ovlašten za ispunjavanje obaveza proširene odgovornosti proizvođača u njihovo ime upisom u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija.

Sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija može se osnivati:

- samo za upravljanje otpadnim prenosivim baterijama,
- samo za upravljanje otpadnim baterijama za laka transportna sredstva,
- samo za upravljanje otpadnim industrijskim baterijama,
- samo za upravljanje otpadnim baterijama za pokretanje, osvjetljenje i paljenje,
- samo za upravljanje baterijama za električna vozila, ili
- za bilo koju kombinaciju upravljanja otpadnim prenosivim baterijama, otpadnim baterijama za laka transportna sredstva, otpadnim baterijama za pokretanje, osvjetljenje i paljenje, otpadnim industrijskim baterijama i otpadnim baterijama za električna vozila.

Proizvođač baterija koji sam organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i privredno društvo koje upravlja kolektivnim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija:

- 1) uspostavlja sakupljanje otpadnih baterija na cijeloj teritoriji Crne Gore na način da obezbijedi:
 - a) mrežu mjesta za sakupljanje otpadnih baterija za namjene preuzimanja i privremenog skladištenja otpadnih baterija koja su udaljena od distributivnih mjesta snabdijevanja baterijama manje od 30 km;
 - b) preuzimanje otpadnih baterija od distributera, komunalnih preduzeća (samo za prenosne baterije) i krajnjih korisnika redovno i u intervalima da se otpadna oprema ne nagomilava, i
 - c) predaju sakupljenih otpadnih baterija u dalju obradu u skladu sa ovom uredbom i planom upravljanja otpadnom opremom iz tačke 11 ovog člana;

2) obezbjeđuje:

- a) preradu preuzetih otpadnih baterija i recikliranje odnosno preradu materija, smješa i komponenti iz otpadnih baterija i odstranjivanje ostataka prerade u skladu sa zahtjevima ove uredbe, i
 - b) postizanje ciljeva prerade iz člana 18 stav 3 ove uredbe;
- 3) vodi evidenciju o sakupljenim i obrađenim baterijama i na zahtjev daje evidenciju na uvid Agenciji i nadležnom inspektoru;
- 4) najmanje četiri puta godišnje, kampanjama ili na drugi prikladan način, obavještava javnost o svrsi i ciljevima sakupljanja otpadnih baterija, ispravnom upravljanju otpadnim baterijama, mogućnostima besplatne predaje i prednostima recikliranja otpadnih materijala iz baterija;
- 5) obavještava korisnike baterija na prodajnom mjestu i na uobičajeni lokalni način o mjestima koja su predviđena za sakupljanje otpadnih baterija i njihovim lokacijama i uslovima preuzimanja otpadnih baterija;
- 6) ukoliko se baterije prodaju koristeći komunikaciju na daljinu dostavlja podatke iz tačke 5 ovog stava tako što ih objavljuje na svojim internet stranicama ili u katalogima prodaje ili na drugi odgovarajući način prodaje;
- 7) obavještava distributere o načinu preuzimanja otpadnih baterija od krajnjih korisnika ili pruža informacije o načinu preuzimanja otpadnih baterija u dokumentaciji koja prati isporuku baterija od proizvođača do distributera;
- 8) u skladu sa zakonom upisuje se u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade baterija na osnovu plana upravljanja otpadnim baterijama (u daljem tekstu: plan), koji sadrži naročito sljedeće informacije:
- a) ime i adresu upravljača sistema;
 - b) kategorije baterija iz Priloga 1 ove uredbe za koje je organizovan sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade baterija;
 - c) u slučaju kolektivnog sistema imena i adrese proizvođača koji su uključeni u taj sistem,
 - d) udio baterija koji na tržište Crne Gore godišnje stavlja proizvođač samostalnog sistema odnosno stavljaju proizvođači uključeni u kolektivni sistem, izraženo u procentima i masi opreme, i to odvojeno po kategorijama baterija iz Priloga 1 ove uredbe;
 - e) način i obim sakupljanja otpadnih baterija od distributera i krajnjih korisnika, i to odvojeno po kategorijama baterija iz Priloga 1 ove uredbe;
 - f) procijenjene godišnje količine sakupljenih otpadnih baterija, izražene u kg, i to odvojeno po kategorijama baterija iz Priloga 1 ove uredbe;
 - g) firma i sjedište ili naziv i adresa sakupljača koji sakupljaju otpadne baterije prema planu,
 - h) objekte za preuzimanje i privremeno skladištenje otpadnih baterija u mreži mjesta za sakupljanje otpadnih baterija,
 - i) način upravljanja sakupljenim otpadnim baterijama u vezi sa postizanjem ciljeva iz člana 18 stav 3 ove uredbe, i to odvojeno po kategorijama baterija iz Priloga 1 ove uredbe;
 - j) firma i sjedište ili ime i adresa obrađivača otpadnih baterija prema planu,
 - k) postrojenja za obradu otpadnih baterija, njihova lokacija i kapacitet,
 - l) kategorije otpadnih baterija za koje je predviđena obrada u državi članici EU ili u trećoj zemlji, kao i imena i adrese obrađivača,
 - m) dalji postupci prerade i odstranjivanja tečnosti i kiselina koje se prije obrade uklanjaju iz industrijskih i automobilskih baterija i imena i adrese obrađivača;
 - n) način i opseg komunikacije sa javnošću, krajnjim korisnicima i distributerima;
 - o) u slučaju kolektivnog sistema, informacije o osnovama za utvrđivanje tarife finansijskog doprinosa prema kojima upravljač sistema naplaćuje troškove sprovođenja kolektivnog sistema pojedinačnim proizvođačima koji su uključeni u taj sistem;
- 9) prije početka rada sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i najkasnije 6 mjeseci posle prvog upisa u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i svaki put na zahtjev dati u uvid Agenciji i nadležnom inspektoru:
- a) ugovore sa sakupljačem ili sakupljačima otpadnih baterija,
 - b) ugovore sa pružaocem ili pružaocima usluge obrade otpadnih baterija,
 - c) ugovore sa pružaocima usluge obrade u državi članici EU ili u trećoj zemlji,
 - d) ugovore sa pružaocima usluge prerade i odstranjivanja tečnosti i kiselina koje se prije obrade uklanjaju iz industrijskih baterija i baterija za pokretanje, osvjetljenje i paljenje;
 - e) u slučaju kolektivnog sistema ugovore sa proizvođačima koji su uključeni u kolektivni sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija,
 - f) prikaz izračuna procijenjenih godišnjih troškova sprovođenja plana,

- g) predlog za iznos finansijske garancije za finansiranje planom predviđenih usluga preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme, zajedno sa proračunom tog iznosa na osnovu procjene godišnjih troškova sprovođenja plana, i
- h) u slučaju kolektivnog sistema statut društva, društveni ugovor ili osnivački akt kojim se osniva kolektivni sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija.

Ako je više organizovanih sistema za otpadne baterije ovlašćeno za ispunjavanje obaveza proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača, one moraju obezbijediti da je aktivnostima iz člana 17 stav 1, člana 18 stav 1 i člana 19 stav 1 ove uredbe obuhvaćeno cijelo državno područje Crne Gore.

Organizovani sistem za otpadne baterije obezbjeđuje povjerljivost podataka koje posjeduje u pogledu zaštićenih informacija ili informacija koje se direktno mogu pripisati pojedinim proizvođačima ili njihovim ovlašćenim zastupnicima.

Proizvođač baterija koji sam organizuje sistem i privredno društvo koje upravlja kolektivnim sistem za upravljanje otpadnim prenosivim baterijama dužni su da pored ispunjavanja zahtjeva iz stava 2 ovog člana obezbjeđuju i da se:

- 1) otpadne prenosne baterije preuzimaju od svakog komunalnog preduzeća u količini koja je proporcionalna udjelu, određenom za svaki sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih prenosivih baterija, posebno od strane Agencije u skladu sa zakonom;
- 2) otpadne prenosne baterije preuzimaju od svakog komunalnog preduzeća u roku od najviše sedam dana od poziva za preuzimanje i za minimalnu količinu od 500 kg, tako da se otpadne prenosne baterije ne nagomilavaju kod komunalnog preduzeća;
- 3) komunalnom preduzeću plaća sljedeće troškove upravljanja otpadnim prenosivim baterijama:
 - a) troškove prethodnog skladištenja otpadnih prenosivih baterija u reciklažnom dvorištu komunalnog preduzeća u periodu dužem od sedam dana od poziva za preuzimanje;
 - b) troškove utovara i vaganja otpadnih prenosivih baterija i slične operacije u reciklažnom dvorištu komunalnog preduzeća radi predaje otpadne opreme sakupljaču,
 - c) druge troškove dogovorene sa komunalnim preduzećem u vezi isporuke i preuzimanja otpadnih prenosivih baterija.

Obavještenje iz stava 2 tačka 4 ovog člana mora sadržati najmanje sljedeće informacije o:

- 1) nemiješanju otpadnih baterija sa drugim otpadom i naročito ne sa mješovitim komunalnim otpadom i odvojenom sakupljanju i predaji otpadnih baterija distributeru, komunalnom preduzeću ili sakupljaču,
- 2) ulozi krajnjeg korisnika i njegovog upravljanja otpadnim baterijama što je značajno za ponovnu upotrebu, recikliranje i drugu preradu,
- 3) mogućnostima za recikliranje i ostale postupke prerade otpadnih baterija,
- 4) prednostima recikliranja otpadnih baterija u odnosu na druge oblike prerade ili odstranjivanja,
- 5) potencijalnim štetnim uticajima na životnu sredinu i zdravlje ljudi od opasnih materija sadržanih u otpadnim baterijama;
- 6) značenju oznake za odvojeno sakupljanje otpadnih baterija kako je to definisano standardom EN 50419.

Uz informacije iz stava 2 tačka 4 ovog člana organizovani sistem za otpadne baterije barem jednom godišnje na svojim internet stranicama objavljuje, uz poštovanje poslovne ili industrijske tajne, informacije o:

- stopi odvojenog sakupljanja otpadnih baterija,
- učinkovitosti recikliranja,
- stopama prerade materijala koje su postigli proizvođači koji su učesnici organizovanog sistema za otpadne baterije, i
- postupku odabira subjekata za upravljanje otpadom od sakupljenih otpadnih baterija

Upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija

Član 16

Mehanizam uspostavljanja interne procedure za kontrolu internog upravljanja i kvaliteta prikupljenih informacija iz člana 15 stav 7 tačka 6 *Zakona o upravljanju otpadom* se sprovodi redovno, a najmanje svake tri godine, te na zahtjev Agencije, kako bi se provjerilo poštuju li se odredbe iz te tačke i jesu li i

dalje ispunjeni uslovi za upis organizovanog sistema za otpadne baterije u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija.

Na zahtjev Agencije proizvođač ili organizovani sistem za otpadne baterije dostavlja na uvid izvještaje o uspostavljanju interne procedure za kontrolu internog upravljanja i kvaliteta prikupljenih podataka i, ako je to potrebno, nacrt plana korektivnih mjera.

Agencija može iznijeti primjedbe na izvještaj o uspostavljanju interne procedure za kontrolu internog upravljanja i kvaliteta prikupljenih podataka i na nacrt plana korektivnih mjera, pri čemu sve takve primjedbe saopštava proizvođaču ili organizovanom sistemu za otpadne baterije.

Proizvođač ili organizovani sistem za otpadne baterije sastavlja i sprovodi plan korektivnih mjera na osnovu primjedbi iz stava 3 ovog člana.

Agencija može u skladu sa članom 16 stav 8 *Zakona o upravljanju otpadom* odlučiti o brisanju proizvođača ili organizovanog sistema za otpadne baterije iz registra organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija ako nisu ispunjeni ciljevi sakupljanja utvrđeni u članu 17 stav 4 ove uredbe ili članu 18 stav 4 ove uredbe ili ako proizvođač ili organizovani sistem za otpadne baterije više ne ispunjava zahtjeve u pogledu organizovanog sistema za otpadne baterije ili ako propusti da podnese izvještaj o uspostavljanju interne procedure za kontrolu internog upravljanja i kvaliteta prikupljenih podataka iz stava 2 ovog člana ili propusti da ga obavijesti o svim promjenama koje se odnose na uslove upisa u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija.

IV Obaveze sakupljača i obrađivača

Obaveze sakupljača otpadnih prenosnih baterija **Član 17**

Proizvođači prenosnih baterija ili organizovani sistemi za otpadne baterije moraju obezbijediti da se sve otpadne prenosne baterije, bez obzira na njihovu prirodu, hemijski sastav, stanje, marku ili porijeklo, odvojeno sakupljaju na državnom području Crne Gore.

U tu svrhu proizvođači prenosnih baterija ili organizovani sistemi za otpadne baterije čine sljedeće:

- (a) uspostavljaju sistem za preuzimanje i sakupljanje otpadnih prenosnih baterija;
- (b) subjektima iz stava 3. tačka (a) ovog člana nude besplatno sakupljanje otpadnih prenosnih baterija i obezbjeđuju sakupljanje otpadnih prenosnih baterija od svih subjekata koji iskoriste tu ponudu („povezana sakupljališta za otpadne prenosne baterije”);
- (c) obezbjeđuju praktična rješenja potrebna za sakupljanje i prevoz otpadnih prenosnih baterija na povezana sakupljališta za otpadne prenosne baterije, uključujući besplatno obezbjeđenje odgovarajućih kontejnera za sakupljanje i prevoz;
- (d) besplatno sakupljaju otpadne prenosne baterije sakupljene u povezanim sakupljalištima, učestalošću koja je srazmjerna obuhvaćenom području, te količini i opasnoj prirodi otpadnih prenosnih baterija koje se obično sakupljaju u povezanim sakupljalištima za otpadne prenosne baterije;
- (e) besplatno sakupljaju otpadne prenosne baterije uklonjene iz otpadne električne i elektronske opreme, učestalošću koja je srazmjerna količini i opasnoj prirodi otpadnih prenosnih baterija;
- (f) obezbjeđuju da se otpadne prenosne baterije sakupljene u povezanim sakupljalištima za otpadne prenosne baterije i uklonjene iz otpadne električne i elektronske opreme zatim podvrgnu obradi u postrojenju sa dozvolom, koju sprovodi subjekat koji je zadužen za upravljanje otpadom u skladu sa članom 22 ove uredbe.

Proizvođači prenosnih baterija ili organizovani sistemi za otpadne baterije obezbjeđuju da sistem preuzimanja i sakupljanja otpadnih prenosnih baterija ima sljedeće karakteristike:

- (a) sastoji se od sakupljališta koja oni uspostavljaju u saradnji sa jednim od sljedećih aktera ili više njih:
 - i. distributerima u skladu sa članom 7 ove uredbe;
 - ii. postrojenjima za obradu otpadnih vozila koja podliježu propisima koji uređuju upravljanje otpadnim vozilima;
 - iii. opštinama ili trećim stranama koje u njihovo ime upravljaju otpadom u skladu sa članom 9 ove uredbe;

- iv. dobrovoljnim sakupljalištima u skladu sa članom 20 ove uredbe;
- v. postrojenjima za obradu otpadne električne i elektronske opreme koja podliježu propisima koji uređuju upravljanje otpadom od električne i elektronske opreme, i
- (b) obuhvata cijelo državno područje Crne Gore, uzimajući u obzir broj stanovnika i gustinu naseljenosti, očekivanu količinu otpadnih prenosnih baterija, dostupnost i blizinu krajnjim korisnicima, bez ograničavanja na područja u kojima su sakupljanje otpadnih prenosnih baterija i dalje upravljanje njima isplativi.

Proizvođači prenosnih baterija ili organizovani sistemi za otpadne baterije moraju ostvarivati i trajno održavati barem sljedeće ciljeve sakupljanja za otpadne prenosne baterije:

- (a) 45 % do 31. decembra 2025 godine;
- (b) 63 % do 31. decembra 2032 godine;
- (c) 73 % do 31. decembra 2035 godine.

Proizvođači ili organizovani sistemi za otpadne baterije izračunavaju stopu sakupljanja iz stava 4 ovog člana u skladu sa metodom iz propisa, koji uređuje izračunavanje postizanja ciljeva za pripremu za ponovnu upotrebu i recikliranje otpadnih materijala.

Krajnjim korisnicima mora biti obezbijeđeno da odbacuju otpadne prenosne baterije na sakupljalištima iz stava 3 tačka (a) ovog člana i ne naplaćuje im se naknada niti se isti obavezuju da kupuju nove baterije, niti se uslovljavaju da kupe prenosne baterije kod proizvođača koji su uspostavili sakupljališta.

Sakupljališta uspostavljena u skladu sa stavom 3 tačka (a), podtačke i., iii. i iv. ovog člana ne podliježu zahtjevima u pogledu registracije ili obaveze izdavanja dozvole iz *Zakona o upravljanju otpadom*.

Sakupljališta iz stava 3 tačka (a) ovog člana mogu sakupljati otpadne prenosne baterije samo ako su sklopila ugovor sa proizvođačima ili organizovanim sistemima za otpadne baterije.

Sakupljanje otpadnih baterija za laka prevozna sredstva

Član 18

Proizvođači baterija za laka prevozna sredstva ili organizovani sistemi za otpadne baterije obezbjeđuju da se sve otpadne baterije za laka prevozna sredstva, neovisno o njihovoj prirodi, kemijskom sastavu, stanju, marki ili porijeklu, odvojeno sakupljaju na državnom području države Crne Gore.

U tu svrhu proizvođači baterija za laka prevozna sredstva ili organizovani sistemi za otpadne baterije čine sljedeće:

- (a) uspostavljaju sistem za preuzimanje i sakupljanje otpadnih baterija za laka prevozna sredstva;
- (b) subjektima iz stava 3 tačka (a) ovog člana nude besplatno sakupljanje otpadnih baterija za laka prevozna sredstva i obezbjeđuju sakupljanje otpadnih baterija za laka prevozna sredstva od svih subjekata koji iskoriste tu ponudu („povezana sakupljališta za baterije za laka prevozna sredstva”);
- (c) obezbjeđuju praktična rješenja potrebna za sakupljanje i prevoz otpadnih baterija za laka prevozna sredstva na povezana sakupljališta za baterije za laka prevozna sredstva, uključujući besplatno obezbjeđenje odgovarajućih kontejnera za sakupljanje i prevoz koji ispunjavaju zahtjeve iz *Zakona o upravljanju otpadom*;
- (d) besplatno sakupljaju otpadne baterije za laka prevozna sredstva sakupljene u povezanim sakupljalištima za baterije za laka prevozna sredstva, učestalošću koja je srazmjerna obuhvaćenom području te količini i opasnoj prirodi otpadnih baterija za laka prevozna sredstva koje se obično sakupljaju u tim sakupljalištima;
- (e) besplatno sakupljaju otpadne baterije za laka prevozna sredstva uklonjene iz otpadne električne i elektronske opreme, učestalošću koja je srazmjerna količini i opasnoj prirodi otpadnih baterija za laka prevozna sredstva;
- (f) obezbjeđuju da se otpadne baterije za laka prevozna sredstva sakupljene u povezanim sakupljalištima za baterije za laka prevozna sredstva i uklonjene iz otpadne električne i elektronske opreme zatim podvrgnu obradi u postrojenju sa dozvolom, koju sprovodi subjekat koji je zadužen za upravljanje otpadom u skladu sa članom 22 ove uredbe.

Proizvođači baterija za laka prevozna sredstva ili organizovani sistemi za otpadne baterije obezbjeđuju da sistem za preuzimanje i sakupljanje otpadnih baterija za laka prevozna sredstva ima sljedeće karakteristike:

(a) sastoji se od sakupljališta koja oni uspostavljaju u saradnji sa jednim od sljedećih aktera ili više njih:

- i. distributerima u skladu sa članom 8 ove uredbe;
- ii. postrojenjima za obradu otpadnih vozila koja podliježu propisima koji uređuju upravljanje otpadnim vozilima;
- iii. opštinama ili trećim stranama koje u njihovo ime upravljaju otpadom u skladu sa članom 9 ove uredbe;
- iv. dobrovoljnim sakupljalištima u skladu sa članom 20 ove uredbe;
- v. postrojenjima za obradu otpadne električne i elektronske opreme koja podliježu propisima koji uređuju otpad od električne i elektronske opreme; i

(b) obuhvata cijelo državno područje Crne Gore, uzimajući u obzir broj stanovnika i gustinu naseljenosti, očekivanu količinu otpadnih baterija za laka prevozna sredstva, dostupnost i blizinu krajnjim korisnicima, bez ograničavanja na područja u kojima su sakupljanje otpadnih baterija za laka prevozna sredstva i dalje upravljanje njima isplativi.

Proizvođači baterija za laka prevozna sredstva ili organizovani sistemi za otpadne baterije moraju ostvarivati i trajno održavati barem sljedeće ciljeve sakupljanja baterija za laka prevozna sredstva:

- (a) 51 % do 31. decembra 2028 godine;
- (b) 61 % do 31. decembra 2031 godine.

Proizvođači baterija za laka prevozna sredstva ili organizovani sistemi za otpadne baterije izračunavaju stopu sakupljanja iz stava 4 ovog člana u skladu sa metodom iz propisa, koji uređuje izračunavanje postizanja ciljeva za pripremu za ponovnu upotrebu i recikliranje otpadnih materijala.

Proizvođači baterija za laka prevozna sredstva ili organizovani sistemi za otpadne baterije:

- (a) uspostavljaju sakupljališta iz stava 3 tačka (a) ovog člana sa odgovarajućom infrastrukturom za odvojeno sakupljanje otpadnih baterija za laka prevozna sredstva koja ispunjava primjenjive zahtjeve u pogledu sigurnosti i pokrivaju potrebne troškove koji nastanu u tim sakupljalištima u vezi sa aktivnostima preuzimanja otpada; kontejneri za sakupljanje i privremeno skladištenje takvih otpadnih baterija u sakupljalištima moraju biti odgovarajući sa obzirom na količinu i opasnu prirodu otpadnih baterija za laka prevozna sredstva koje će se vjerovatno sakupljati u tim sakupljalištima;
- (b) sakupljaju otpadne baterije za laka prevozna sredstva iz sakupljališta iz stava 3 tačka (a) ovog člana učestalošću koja je srazmjerna skladišnom kapacitetu infrastrukture za odvojeno sakupljanje te količini i opasnoj prirodi otpadnih baterija koje se obično sakupljaju u tim sakupljalištima; i
- (c) obezbjeđuju isporuku otpadnih baterija za laka prevozna sredstva sakupljenih iz sakupljališta iz stava 3 tačka (a) ovog člana u postrojenja sa dozvolom radi obrade u skladu sa članovima 22 i 25 ove uredbe.

Krajnjim korisnicima mora biti omogućeno da odbacuju otpadne baterije za laka prevozna sredstva u sakupljališta iz stava 3 tačka (a) ovog člana i bez naplate naknade, kao i bez obavezivanja istih da kupuju nove baterije za laka prevozna sredstva, kao i bez uslovljavanja istih da kupuju baterije kod proizvođača koji su uspostavili sakupljališta.

Sakupljališta uspostavljena u skladu sa stavom 3 tačka (a) podtačke i., iii. i iv. ne podliježu zahtjevima u pogledu registracije ili obaveze izdavanje dozvole iz *Zakona o upravljanju otpadom*.

Sakupljališta iz stava 3 tačka (a) ovog člana mogu sakupljati otpadne baterije za laka prevozna sredstva samo ako su sklopila ugovor sa proizvođačima ili organizovanim sistemima za otpadne baterije.

**Sakupljanje otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i
otpadnih baterija za električna vozila**

Član 19

Proizvođači baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, industrijskih baterija i baterija za električna vozila ili organizovani sistemi za otpadne baterije besplatno i bez nametanja obveze krajnjem korisniku da kupi novu bateriju ili uslovljavanja da bateriju kupe kod njih preuzimaju sve otpadne baterije za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadne industrijske baterije i otpadne baterije za električna vozila odgovarajuće kategorije koje su prvi put stavili na raspolaganje na tržištu na državnom području Crne Gore, bez obzira na njihov hemijski sastav, stanje, marku ili porijeklo, te obezbjeđuju da se sve takve otpadne baterije odvojeno sakupljaju.

U tu svrhu proizvođači baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, industrijskih baterija i baterija za električna vozila ili organizovani sistemi za otpadne baterije prihvataju preuzimanje otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila od krajnjih korisnika ili iz sistema za preuzimanje i sakupljanje koji uključuju sakupljališta uspostavljena u saradnji sa sljedećim dionicima:

- (a) distributerima baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, industrijskih baterija i baterija za električna vozila u skladu sa članom 8 stav 1 ove uredbe;
- (b) subjektima koji sprovode ponovnu izradu ili prenamjenu baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, industrijskih baterija i baterija za električna vozila;
- (c) postrojenjima za obradu otpadne električne i elektronske opreme i otpadnih vozila iz člana 22 ove uredbe za otpadne baterije za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadne industrijske baterije i otpadne baterije za električna vozila koje nastaju njihovim radom;
- (d) opštinama ili trećim stranama koje u njihovo ime upravljaju otpadom u skladu sa članom 9 ove uredbe.

Subjekti iz stava 2 tačke od (a) do (d) ovog člana mogu sakupljati otpadne baterije za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadne industrijske baterije i otpadne baterije za električna vozila samo ako su sklopili ugovor sa proizvođačima ili organizovanim sistemima za otpadne baterije.

Ako je otpadne industrijske baterije prethodno potrebno rastaviti u prostorijama privatnih, nekomercijalnih korisnika, obaveza proizvođača da preuzme te otpadne baterije ne smije rezultirati time da troškove povezane sa rastavljanjem i sakupljanjem tih otpadnih baterija snose ti korisnici.

Aranžmani za preuzimanje otpada uspostavljeni u skladu sa stavom 1 ovog člana obuhvataju cijelo državno područje Crne Gore, uzimajući u obzir broj stanovnika i gustinu naseljenosti, očekivanu količinu otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila, dostupnost i blizinu krajnjim korisnicima, bez ograničavanja na područja na kojima su sakupljanje otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila te dalje upravljanje njima isplativi.

Proizvođači baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, industrijskih baterija i baterija za električna vozila ili organizovani sistemi za otpadne baterije:

- (a) obezbjeđuju sistemima za preuzimanje i sakupljanje iz stava 1 ovog člana odgovarajuću infrastrukturu za odvojeno sakupljanje otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila koja ispunjava primjenjive zahtjeve u pogledu sigurnosti te pokrivaju potrebne troškove koji nastanu u tim sistemima za preuzimanje i sakupljanje u vezi sa aktivnostima preuzimanja otpada; kontejneri za sakupljanje i privremeno skladištenje takvih otpadnih baterija u sistemima za preuzimanje i sakupljanje moraju biti odgovarajući sa obzirom na količinu i opasnu prirodu otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila koje će se vjerovatno sakupljati u tim sakupljalištima;
- (b) sakupljaju otpadne baterije za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadne industrijske baterije i otpadne baterije za električna vozila iz sistema za preuzimanje i sakupljanje iz stava 1 ovog člana učestalošću koja je srazmjerna skladišnom kapacitetu infrastrukture za odvojeno sakupljanje te količini i opasnoj prirodi otpadnih baterija koje se obično sakupljaju u tim sistemima za preuzimanje i sakupljanje; i
- (c) obezbjeđuju isporuku otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila sakupljenih od krajnjih korisnika i iz

sistema za preuzimanje i sakupljanje iz stava 1 ovog člana postrojenjima sa dozvolom radi obrade u skladu sa članovima 22 i 25 ove uredbe.

Subjekti iz stava 2 tačke od (a) do (d) ovog člana mogu predati sakupljene otpadne baterije za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadne industrijske baterije i otpadne baterije za električna vozila subjektima za upravljanje otpadom odabranima u skladu sa nediskriminišućem postupku odabira radi njihove obrade u skladu sa članom 22 ove uredbe. U takvim se slučajevima smatra da je ispunjena obaveza proizvođača na osnovu stava 6 tačka (c) ovog člana.

Učešće dobrovoljnih sakupljališta **Član 20**

Dobrovoljna sakupljališta otpadnih prenosnih baterija predaju sakupljene otpadne prenosne baterije proizvođačima prenosnih baterija ili trećim stranama koje djeluju u njihovo ime, uključujući organizovane sisteme za otpadne baterije, sa ciljem obrade tih otpadnih baterija u skladu sa članom 22 ove uredbe.

Dobrovoljna sakupljališta otpadnih baterija za laka prevozna sredstva predaju sakupljene otpadne baterije za laka prevozna sredstva proizvođačima baterija za laka prevozna sredstva ili trećim stranama koje djeluju u njihovo ime, uključujući organizovane sisteme za otpadne baterije, sa ciljem obrade tih otpadnih baterija u skladu sa članom 22 ove uredbe.

Obaveze u pogledu ciljeva sakupljanja otpadnih prenosnih baterija i otpadnih baterija za laka prevozna sredstva **Član 21**

Radi utvrđivanja funkcionisanja programa proširene odgovornosti proizvođača, Agencija provjerava proizvođače i organizovane sisteme za otpadne baterije dali su ostvarili ciljeve sakupljanja utvrđene u članu 17, stav 4 tačke (a), (b) i (c) ove uredbe u pogledu otpadnih prenosnih baterija i ciljeve sakupljanja utvrđene u članu 18 stav 4 tačke (a) i (b) ove uredbe u pogledu otpadnih baterija za laka prevozna sredstva.

Agencija najmanje jednom godišnje prati stope sakupljanja proizvođača ili organizovanih sistema za otpadne baterije kako bi provjerila jesu li poduzeli prikladne mjere za ostvarenje ciljeva sakupljanja utvrđenih u članu 17 stav 4 tačke (a), (b) i (c) ove uredbe u pogledu otpadnih prenosnih baterija i utvrđenih u članu 18 stav 4 tačke (a) i (b) ove uredbe u pogledu otpadnih baterija za laka prevozna sredstva.

Praćenje iz stava 2 ovog člana posebno:

- je zasnovano na informacijama dostavljenima Agenciji u skladu sa članom 27 ove uredbe,
- uključuje provjeru tih informacija i toga dali je proizvođač odnosno organizovani sistem za otpadne baterije poštovao metodologiju proračuna utvrđenu u propisu, koji uređuje izračunavanje postizanja ciljeva za pripremu za ponovnu upotrebu i recikliranje otpadnih materijala, i
- je zasnovano na rezultatima pregleda sastava iz stava 8 ovog člana i svih drugih informacija dostupnih Agenciji.

Ako na osnovu praćenja iz stava 2 ovog člana Agencija utvrdi da proizvođač ili organizovani sistem za otpadne baterije nisu preduzeli mjere koje su u skladu sa ostvarivanjem ciljeva sakupljanja iz člana 17 stav 4 tačke (a), (b) i (c) ove uredbe u pogledu otpadnih prenosnih baterija ili iz člana 18 stav 4 tačke (a) i (b) ove uredbe u pogledu otpadnih baterija za laka prevozna sredstva, Agencija zahtijeva od tog proizvođača ili organizovanog sistema za otpadne baterije da poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi se obezbijedilo da može ispuniti ciljeve sakupljanja utvrđene u bilo kojem od tih člana, prema tome što je primjenjivo.

Ne dovodeći u pitanje mehanizam samokontrole iz člana 16 stav 1 ove uredbe, proizvođač ili organizovani sistem za otpadne baterije podnosi Agenciji nacrt plana korektivnih mjera u roku od tri mjeseca od zahtjeva Agencije iz stava 3 ovog člana. Agencija može iznijeti primjedbe na nacrt plana te sve takve primjedbe saopštava proizvođaču odnosno organizovanom sistemu za otpadne baterije u roku od mjesec dana od prijema nacrta plana korektivnih mjera.

Ako Agencija dostavi svoje primjedbe na nacrt plana korektivnih mjera, proizvođač ili organizovani sistem za otpadne baterije u roku od mjesec dana od prijema tih primjedbi sastavlja plan korektivnih mjera, uzimajući u obzir te primjedbe, te ga na odgovarajući način sprovodi.

Sadržaj plana korektivnih mjera i usklađenost proizvođača ili organizovanog sistema za otpadne baterije sa njim uzimaju se u obzir pri evaluaciji toga jesu li i dalje ispunjeni uslovi za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija iz člana 16 ove uredbe.

Agencija do 1. januara 2026 godine i svakih pet godina nakon tog datuma sprovode istraživanje sastava tokova sakupljenog miješanog komunalnog otpada te otpadne električne i elektronske opreme za prethodnu kalendarsku godinu kako bi utvrdile udio otpadnih prenosnih baterija i otpadnih baterija za laka prevozna sredstva u njima.

Na osnovu tih istraživanja Agencija može zahtijevati da proizvođači prenosnih baterija, proizvođači otpadnih baterija za laka prevozna sredstva odnosno organizovani sistemi za otpadne baterije preduzmu korektivne mjere kako bi povećali svoju mrežu povezanih sakupljališta i sprovedi informativne kampanje u skladu sa članom 26 stav 1 ove uredbe.

Obaveze obrađivača otpada

Član 22

Subjekti koji upravljaju postrojenjima za obradu otpada koja podliježu propisima, koji uređuju upravljanje otpadnih vozila, ili propisima, koji uređuju upravljanje otpadom od električne i elektronske opreme, predaju otpadne baterije nastale obradom otpadnih vozila ili otpadne električne i elektronske opreme proizvođačima relevantne kategorije baterija ili organizovanim sistemima za otpadne baterije ili subjektima za upravljanje otpadom sa ciljem njihove obrade u skladu sa stavovima od 3 do 5 ovog člana.

Subjekti koji upravljaju postrojenjima za obradu otpada iz stava 1 ovog člana vode evidenciju o ovim predajama otpadnih baterija.

Sakupljene otpadne baterije ne smiju se odstranjivati niti biti predmet postupka prerade u energiju.

Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2010/75/EU, postrojenja sa dozvolom moraju obezbijediti da je obrada otpadnih baterija u skladu barem sa dijelom A Priloga 3, koji je sastavi dio ove uredbe, i sa najboljim raspoloživim tehnikama definisanim u članu 3 tačka 10 Direktive 2010/75/EU.

Ako se baterije sakupljaju dok su još ugrađene u otpadni uređaj, otpadno lako prevozno sredstvo ili otpadno vozilo, uklanjaju se iz otpadnog uređaja, otpadnog lakog prevoznog sredstva ili otpadnog vozila u skladu sa, ako je to primjenjivo, zahtjevima utvrđenima u propisima, koji uređuju upravljanje otpadnim vozilima, ili propisima, koji uređuju upravljanje otpadom od električne elektronske opreme.

Ciljevi za učinkovitost recikliranja i prerade materijala

Član 23

Svako postrojenje sa dozvolom mora obezbijediti da su sve otpadne baterije koje se stavljaju na raspolaganje tom postrojenju prihvaćene i podvrgnute pripremi za ponovnu upotrebu, pripremi za prenamjenu ili recikliranju.

Subjekti za recikliranje obezbjeđuju da se recikliranjem postižu ciljevi za učinkovitost recikliranja i ciljevi za preradu materijala utvrđeni u dijelu B odnosno dijelu C Priloga 3 ove uredbe.

Slanje otpadnih baterija

Član 24

Obrada se može sprovoditi izvan Crne Gore pod uslovom da je pošiljka otpadnih baterija, ili njihovih frakcija, usklađena sa uredbama (EZ) br. 1013/2006 i (EZ) br. 1418/2007.

Kako bi se razlikovale rabljene baterije i otpadne baterije, Agencija može provjeriti jesu li pošiljke korišćenih baterija za koje se sumnja da su otpadne baterije u skladu sa minimalnim zahtjevima utvrđenima u Prilogu 4, koji je sastavni dio ove uredbe, i pratiti takve pošiljke u skladu sa tim.

Ako Agencija utvrdi da se namjeravana pošiljka korišćenih baterija sastoji od otpadnih baterija, troškovi odgovarajućih analiza, kontrole i skladištenja korišćenih baterija za koje se sumnja da su otpadne, mogu se naplatiti proizvođačima relevantne kategorije baterija, trećim stranama koje djeluju u njihovo ime ili drugim osobama koje organiziraju pošiljku.

Otpadne baterije ili njihove frakcije koje se izvoze iz Crne Gore u skladu sa stavom 1 ovog člana uzimaju se u obzir u vezi sa ispunjavanjem obaveza, učinkovitosti i ciljeva iz člana 23 ove uredbe samo ako izvoznik otpadnih baterija ili njihovih frakcija dostavi dokaznu dokumentaciju koju je odobrio nadležni organ u odredištu, a kojom se potvrđuje da je obrada sprovedena u uslovima koji su istovjetni onima koji se zahtijevaju ovom uredbom i u skladu sa drugim pravom Crne Gore o zaštiti zdravlja ljudi i životne sredine.

Priprema za ponovnu upotrebu ili priprema za prenamjenu otpadnih baterija za laka prevozna sredstva, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila **Član 25**

Kako bi se evidentiralo da otpadna baterija za laka prevozna sredstva, otpadna industrijska baterija i otpadna baterija za električna vozila podvrgnuta pripremi za ponovnu upotrebu ili pripremi za prenamjenu više nije otpad, imalac baterije na zahtjev nadležnog tijela dostavlja sljedeće:

- (a) dokaze o evaluaciji stanja starosti ili ispitivanju stanja starosti provedenom u Crnoj Gori, u obliku kopije evidencije kojom se potvrđuje da baterija može pružiti učinkovitost koja je relevantna za njenu upotrebu nakon pripreme za ponovnu upotrebu ili pripreme za prenamjenu;
- (b) dokumentaciju o daljnjoj upotrebi baterije koja je podvrgnuta pripremi za ponovnu upotrebu ili pripremi za prenamjenu, u vidu fakture ili ugovora o prodaji ili prenosu vlasništva baterije;
- (c) dokaze o odgovarajućoj zaštiti od oštećenja tokom prevoza, utovara i istovara, uključujući upotrebu odgovarajuće ambalaže i pravilno slaganje tereta.

Informacije iz stava 1 tačka (a) ovog člana stavljaju se na raspolaganje krajnjim korisnicima i trećim stranama koje djeluju u njihovo ime, pod istim uslovima, u sklopu dokumentacije koja se prilaže bateriji iz stava 1 ovog člana kada se stavlja na tržište ili u upotrebu.

Dostavljanjem informacija u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana ne dovode se u pitanje obaveze čuvanja povjerljivosti poslovno osjetljivih informacija na osnovu relevantnog nacionalnog prava.

VI Informisanje i izvještavanje

Informacije o sprečavanju nastanka otpadnih baterija i upravljanju njima **Član 26**

Uz informacije iz člana 15 stava 7 Zakona o upravljanju otpadom proizvođači i organizovani sistemi za otpadne baterije stavljaju na raspolaganje krajnjim korisnicima i distributerima sljedeće informacije o sprečavanju nastanka otpadnih baterija i upravljanju njima sa obzirom na kategorije baterija koje isporučuju na državnom području Crne Gore:

- (a) ulogu krajnjih korisnika u doprinošenju sprečavanju nastanka otpada, među ostalim pružanjem informacija o dobrim praksama i preporuka u vezi sa upotrebom baterija kako bi se produžila faza njihove upotrebe i mogućnostima u pogledu ponovne upotrebe, pripreme za ponovnu upotrebu, pripreme za prenamjenu, prenamjene i ponovne izrade;
- (b) ulogu krajnjih korisnika u doprinošenju odvojenom sakupljanju otpadnih baterija u skladu sa njihovim obavezama na osnovu člana 7 ove uredbe kako bi se omogućila obrada baterija;
- (c) odvojeno sakupljanje, mjesta za preuzimanje i sakupljališta, priprema za ponovnu upotrebu, priprema za prenamjenu i obrada koji su dostupni za otpadne baterije;
- (d) potrebne sigurnosne upute za rukovanje otpadnim baterijama, među ostalim u vezi sa rizicima koji se odnose na baterije koje sadržavaju litijum i rukovanje takvim baterijama;
- (e) značenje oznaka i simbola na baterijama u skladu sa propisom, koji uređuje označavanje baterija, ili utisnutih na njihovoj ambalaži ili u dokumentima koji su im priloženi; i
- (f) učinak materija, osobito opasnih materija, prisutnih u baterijama na životnu sredinu i zdravlje ljudi ili bezbjednost osoba, uključujući učinak uzrokovan nepropisnim odbacivanjem otpadnih baterija, kao što je odbacivanje baterija u životnu sredinu ili zajedno sa nerazvrstanim komunalnim otpadom.

Informacije iz stava 1 ovog člana stavljaju se na raspolaganje:

- (a) u redovnim vremenskim razmacima za svaki model baterije od trenutka prvog stavljanja dotičnog modela na raspolaganje na tržištu u Crnoj Gori, barem na prodajnom mjestu, na vidljiv način, i putem internet platformi;
- (b) na jeziku ili jezicima koje krajnji korisnici razumiju bez poteškoća, a koje utvrđuje Crna Gora u kojoj se baterija stavlja na raspolaganje na tržištu.

Proizvođači distributerima i subjektima iz članova 8, 9 i 22 ove uredbe i drugim subjektima za upravljanje otpadom koji sprovode pripremu za ponovnu upotrebu, pripremu za prenamjenu ili obradu stavljaju na raspolaganje informacije o sigurnosnim i zaštitnim mjerama, među ostalim u pogledu sigurnosti na radu, koje se primjenjuju na skladištenje i sakupljanje otpadnih baterija.

Od trenutka kada se određena baterija počne isporučivati na državnom području Crne Gore, proizvođači besplatno i na zahtjev elektronskim putem subjektima za upravljanje otpadom koji sprovode pripremu za ponovnu upotrebu, pripremu za prenamjenu ili obradu, u mjeri u kojoj je to potrebno tim subjektima za sprovođenje navedenih aktivnosti, stavljaju na raspolaganje sljedeće informacije, specifične za taj model baterije, o pravilnoj i za životnu sredinu prihvatljivoj obradi otpadnih baterija:

- (a) procese za rastavljanje lakih prevoznih sredstava, vozila i uređaja na način koji omogućuje uklanjanje ugrađenih baterija;
- (b) sigurnosne i zaštitne mjere, među ostalim u pogledu sigurnosti na radu i zaštite od požara, koje se primjenjuju na postupke skladištenja, prevoza i obrade otpadnih baterija.

U informacijama iz stava 1 tačke (a) i (b) ovog člana navode se komponente i materijali te lokacije svih opasnih materija u bateriji, u mjeri u kojoj je to potrebno subjektima koji sprovode pripremu za ponovnu upotrebu, pripremu za prenamjenu ili obradu kako bi im se omogućilo da ispune zahtjeve iz ove uredbe.

Te se informacije stavljaju na raspolaganje na jeziku ili jezicima koje subjekti iz prvog stava razumiju bez poteškoća, a koje utvrđuje Crna Gora na čijem se tržištu baterija stavlja na raspolaganje.

Distributeri koji isporučuju baterije krajnjim korisnicima u svojim maloprodajnim prostorima neprekidno, na lako dostupan i jasno vidljiv način stavljaju na raspolaganje krajnjim korisnicima baterija informacije iz stavova 1 i 2 ovog člana i informacije o načinu na koji krajnji korisnici mogu besplatno vratiti otpadne baterije u odgovarajuća sakupljališta uspostavljena na maloprodajnim mjestima ili u ime internet platforme. Ta je obveza ograničena na kategorije baterija koje distributer ili trgovac ima, ili ih je imao, u ponudi kao nove baterije.

Distributeri pružaju informacije iz stavova 1 i 2 ovog člana i kada prodaju svoje proizvode putem internet platformi kojima se potrošačima omogućuje sklapanje ugovora na daljinu sa trgovcima.

Troškovi koje pokriva proizvođač na osnovu člana 14 stav 4 tačke od (a) do (d) ove uredbe prikazuju se zasebno krajnjem korisniku na prodajnom mjestu nove baterije.

Proizvođači relevantne kategorije baterija ili organizovani sistemi za otpadne baterije sprovode kampanje za podizanje svijesti i nude poticaje kako bi potaknuli krajnje korisnike da otpadne baterije predaju na način koji je u skladu sa informacijama stavljenima na raspolaganje krajnjim korisnicima o sprečavanju nastanka otpadnih baterija i upravljanju njima u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Ako se informacije javno stavljaju na raspolaganje krajnjim korisnicima na osnovu ovog člana, čuva se povjerljivost poslovno osjetljivih informacija u skladu sa relevantnim nacionalnim pravom.

Izveštaj o upravljanju otpadnim baterijama

Član 27

Proizvođači prenosnih baterija i proizvođači baterija za laka prevozna sredstva ili organizovani sistemi za otpadne baterije za svaku kalendarsku godinu izvještavaju Agenciju barem o sljedećim informacijama, prema hemijskim svojstvima i kategoriji baterija i otpadnih baterija:

- (a) količini prenosnih baterija i baterija za laka prevozna sredstva koje se prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu na državnom području Crne Gore, isključujući baterije koje su u toj godini, prije prodaje krajnjim korisnicima, napustile državno područje Crne Gore;

- (b) količini prenosnih baterija za opštu upotrebu koje se prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu na državnom području Crne Gore, isključujući prenosne baterije za opštu upotrebu koje su u toj godini, prije prodaje krajnjim korisnicima, napustile državno područje Crne Gore;
- (c) količini otpadnih prenosnih baterija i otpadnih baterija za laka prevozna sredstva sakupljenih u skladu sa članom 17 odnosno članom 18 ove uredbe;
- (d) stopi sakupljanja koju postigne proizvođač ili organizovani sistem za otpadne baterije za otpadne prenosne baterije i otpadne baterije za laka prevozna sredstva;
- (e) količini sakupljenih otpadnih prenosnih baterija i otpadnih baterija za laka prevozna sredstva isporučenih postrojenjima sa dozvolom radi obrade;
- (f) količini sakupljenih otpadnih prenosnih baterija i otpadnih baterija za laka prevozna sredstva izvezenih u Uniju ili treće zemlje radi obrade, pripreme za ponovnu upotrebu ili pripreme za prenamjenu;
- (g) količini sakupljenih otpadnih prenosnih baterija i otpadnih baterija za laka prevozna sredstva isporučenih postrojenjima sa dozvolom radi pripreme za ponovnu upotrebu ili pripreme za prenamjenu.

Ako subjekti za upravljanje otpadom koji nisu proizvođači ili organizovani sistemi za otpadne baterije sakupljaju otpadne prenosne baterije ili otpadne baterije za laka prevozna sredstva od distributera ili drugih sakupljališta za otpadne prenosne baterije ili otpadne baterije za laka prevozna sredstva, za svaku kalendarsku godinu izveštavaju Agenciju o količini sakupljenih otpadnih prenosnih baterija i otpadnih baterija za laka prevozna sredstva, prema njihovim hemijskim svojstvima.

Proizvođači baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, industrijskih baterija i baterija za električna vozila ili organizovani sistemi za otpadne baterije za svaku kalendarsku godinu izveštavaju o sljedećim informacijama, prema hemijskim svojstvima i kategorijama otpadnih baterija:

- (a) količini baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, industrijskih baterija i baterija za električna vozila koje se prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu u Crnoj Gori, isključujući baterije koje su u toj godini, prije prodaje krajnjim korisnicima, napustile državno područje Crne Gore;
- (b) količini sakupljenih otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila isporučenih postrojenjima sa dozvolom radi pripreme za ponovnu upotrebu ili pripreme za prenamjenu;
- (c) količini otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila isporučenih postrojenjima sa dozvolom radi obrade;
- (d) količini sakupljenih otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila izvezenih u Uniju ili treće zemlje radi pripreme za ponovnu upotrebu, pripreme za prenamjenu ili radi obrade.

Ako subjekti za upravljanje otpadom sakupljaju otpadne baterije od distributera ili drugih sakupljališta otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila, ili od krajnjih korisnika, za svaku kalendarsku godinu izveštavaju Agenciju o sljedećim informacijama, prema hemijskim svojstvima i kategorijama otpadnih baterija:

- (a) količini sakupljenih otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila;
- (b) količini sakupljenih otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila isporučenih postrojenjima sa dozvolom radi pripreme za ponovnu upotrebu ili pripreme za prenamjenu;
- (c) količini otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila isporučenih postrojenjima sa dozvolom radi obrade;
- (d) količini sakupljenih otpadnih baterija za pokretanje, rasvjetu i paljenje, otpadnih industrijskih baterija i otpadnih baterija za električna vozila izvezenih u Uniju ili treće zemlje radi pripreme za ponovnu upotrebu, pripreme za prenamjenu ili radi obrade.

Informacije iz stava 1 tačke od (a) do (g) ovog člana obuhvataju informacije o baterijama ugrađenima u vozila i uređaje te otpadnim baterijama uklonjenima iz vozila i uređaja u skladu sa članom 22 ove uredbe

Subjekti za upravljanje otpadom koji sprovode obradu i subjekti za recikliranje izveštavaju Agenciju o obradi otpadnih baterija koja se odvija u Crnoj Gori, za svaku kalendarsku godinu i po državi članici Unije ili po trećim zemljama u kojima su otpadne baterije sakupljene, o sljedećim informacijama:

- (a) količini otpadnih baterija primljenih radi obrade;

- (b) količini otpadnih baterija koje su se počele podvrgavati pripremi za ponovnu upotrebu, pripremi za prenamjenu ili procesima recikliranja;
- (c) podacima o učinkovitosti recikliranja za otpadne baterije, upotrebi materijala iz otpadnih baterija te o odredištu i prinosu konačnih izlaznih frakcija.

Izvištavanje o učinkovitosti recikliranja i upotrebi materijala obuhvata sve pojedinačne korake recikliranja i sve odgovarajuće izlazne frakcije. Ako se postupci recikliranja sprovode u više od jednog postrojenja, prvi subjekat koji je zadužen za recikliranje odgovoran je za prikupljanje informacija i izvištavanje Agencije o tim informacijama.

Otpadne baterije poslane u državu članicu Unije ili u treću zemlju radi obrade uključuju se u podatke o učinkovitosti recikliranja i upotrebi materijala te računavaju u postizanje ciljeva utvrđenih u Prilogu 4 ove uredbe od strane Crne Gore u kojoj je taj otpad sakupljen.

Ako imaoci otpada osim onih iz stava 6 ovog člana izvoze baterije radi obrade, izvištavaju Agenciju o podacima o količini odvojeno sakupljenih otpadnih baterija izvezenih radi obrade i o podacima iz stava 6 tačke (b) i (c) ovog člana.

Proizvođači ili organizovani sistemi za otpadne baterije, subjekti za upravljanje otpadom i imaoци otpada iz ovog člana podnose izvištaj u roku od šest mjeseci od kraja izvištajne godine za koju se podaci prikupljaju.

Prvo izvištajno razdoblje obuhvata kalendarsku godinu 2026.

Agencija uspostavlja elektronske sisteme putem kojih subjekti iz stava 10 ovog člana izvištavaju o podacima i određuje formate koji se trebaju upotrijebiti.

Prestanak važenja propisa Član 19

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i akumulatora i rada tog sistema („Sl. list Crne Gore“, br. 39/12 od 23.07.2012, 47/12 od 07.09.2012. godine).

Stupanje na snagu Član 20

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Kategorije baterija prema njihovoj upotrebi i prema njihovom sastavu

Baterije se klasifikuju:

1. prema načinu upotrebe u:

- prenosne baterije,
- baterije za laka transportna sredstva,
- baterije za pokretanje, osvetljenje i paljenje,
- industrijske baterije i
- baterije za električna vozila;

2. u skladu sa *Uredbom Komisije (EU) br. 493/2012 o utvrđivanju detaljnih pravila u pogledu izračunavanja efikasnosti reciklaže procesa reciklaže otpadnih baterija i akumulatora prema njihovom sastavu* u:

- olovno-kiselinske baterije,
- nikl-kadmijumske baterije, i
- druge baterije.

Dio A
Format za registraciju proizvođača

Ključni informacijski elementi označeni su s „M“.

Informacijski elementi koji se pojavljuju u zavisnosti od filtera i označeni su sa „F“ dio su ključnih informacijskih elemenata, ali se primjenjuju samo ako se odabere određeni odgovor iz prethodnog informacijskog elementa.

Dodatni informacijski elementi označeni su s „M*“.

Informacijski element	Opis	Vrsta informacijskog elementa
Ime proizvođača:	Zvanično ime proizvođača povezano sa nacionalnim poreskim brojem ili identifikacionim brojem/brojem dodijeljenim pri registraciji u poslovni registar u Crnoj Gori.	
—ako je proizvođač pravno lice, navedite ime		F
—ako je proizvođač fizičko lice, navedite: — ime — prezime		F
Trgovačko ime proizvođača - Ime koje proizvođač upotrebljava za potrebe oglašavanja i prodaje, koje se razlikuje od pravnog imena u društvenom ugovoru ili drugim službenim dokumentima.		M*
Adresa sjedišta proizvođača: — ulica — kućni broj — poštanski broj — mjesto — jedinica regionalne samouprave — jedinica lokalne samouprave —adresa internet stranice (ako postoji)	Službena adresa proizvođača	M M M M M* M* M
Kategorije godišnjeg prometa baterija	Navođenje godišnjeg prometa proizvođača. Države članice koje zahtijevaju taj informacijski element moraju omogućiti različite „kategorije godišnjeg prometa baterija“ kako bi proizvođač mogao odabrati odgovarajuću kategoriju.	M*
Osoba za kontakt proizvođača:	Osoba povezana s proizvođačem kao kontaktna tačka. To je pojedinac koji je odabran kao početna ili stalna kontaktna tačka za tog proizvođača.	
— ime — prezime — telefonski broj — adresa e-pošte — adresa	Poslovni telefon. Poslovna adresa e-pošte. Poslovna adresa osobe za kontakt.	M M M M

— ulica — kućni broj — poštanski broj — mjesto — jedinica regionalne samouprave — jedinica lokalne samouprave		M M M M M* M*
Nacionalni identifikacioni broj/poslovni registracioni broj	Za proizvođače koji su pravna lica, identifikacioni broj/broj dodijeljen pri registraciji u poslovni registar u Crnoj Gori	F
Nacionalni poreski broj	Poreski broj proizvođača u Crnoj Gori.	M*
Drugi identifikacioni podaci	Za proizvođače s poslovnim sjedištem u državi članici EU ili trećim zemljama, službeni registracioni broj.	F
Kategorija/kategorije baterija	Opis kategorija baterija koje proizvođač stavlja na tržište države članice prema broju na osnovu Priloga 1 ove uredbe »Kategorije baterija prema njihovoj upotrebi i prema njihovom sastavu«.	M
Trgovački naziv baterija	Za svaku od kategorija baterija koje proizvođač stavlja na tržište Crne Gore, proizvoljno odabrano ime koje je baterijama dao proizvođač kako bi se istakle kao baterije koji taj proizvođač proizvodi ili prodaje i koje se može upotrebljavati i zaštititi kao žig.	M*
Odgovornost proizvođača:	Informacije o tome kako proizvođač ispunjava odgovornosti utvrđene ovom Uredbom u Crnoj Gori. Ako je isti proizvođač uspostavio sopstveni mehanizam za osiguravanje usaglašenosti za određene kategorije baterija i ako se pridružio kolektivnom mehanizmu za osiguravanje usaglašenosti za ostale, trebalo bi navesti oba.	
Proizvođač je uspostavio sopstveni mehanizam za osiguravanje usaglašenosti da/ne		M
ako je odgovor „da“, navedite dodatne informacije o vlastitom mehanizmu za osiguravanje usaglašenosti	Opis dodatnih informacija koje proizvođač dostavlja u vezi sa sopstvenim mehanizmom za osiguravanje usaglašenosti.	M*
proizvođač se pridružio kolektivnom mehanizmu/kolektivnim mehanizmima za osiguravanje usaglašenosti da/ne		M
Finansijska odgovornost:	Informacije o obliku garancija koje svaki proizvođač dostavlja pri stavljanju proizvoda na tržište Crne Gore na osnovu člana 14, tačka 9, ove Uredbe	
Proizvođač učestvuje u jednom ili više kolektivnih mehanizama za osiguravanje usaglašenosti da/ne		M

proizvođač daje osiguranje za recikliranje da/ne		M
proizvođač dostavlja podatke o blokiranom bankovnom računu da/ne		M
proizvođač dostavlja podatke o blokiranom bankovnom računu da/ne		M
ostalo (navedite)	Ako finansijsko jamstvo/garancija u državi članici nema ni jedan od navedenih oblika, proizvođač mora opisati oblik jamstva.	F
Prodaja na daljinu:		
proizvođač upotrebljava prodaju na daljinu kako bi prodao baterije direktno privatnim domaćinstvima ili korisnicima koji nijesu privatna domaćinstva u Crnoj Gori da/ne	Proizvođač sa poslovnim sjedištem u državi članici EU ili trećoj državi navodi prodaje li baterije u trenutku registracije i sredstvima komunikacije na daljinu direktno privatnim domaćinstvima ili korisnicima koji nijesu privatna domaćinstva u Crnoj Gori.	M
Ime ovlašćenog zastupnika u Crnoj Gori u kojoj proizvođač sa poslovnim sjedištem u državi članici EU ili trećoj državi prodaje baterije na daljinu	Ako proizvođač s poslovnim sjedištem u jednoj državi članici EU ili u trećoj državi prodaje baterije sredstvima komunikacije na daljinu direktno privatnim domaćinstvima ili korisnicima koji nijesu privatna domaćinstva u Crnoj Gori, mora navesti ime ovlašćenog zastupnika u Crnoj Gori (ili u više njih).	F
Izjava „Izjavljujem(o) da su dostavljene informacije istinite i da pružaju tačne podatke o prethodno navedenom proizvođaču i tačan opis kategorije baterija koje je prethodno navedeni proizvođač stavio na tržište Crne Gore“	Izjava proizvođača ili, ako je primjenjivo, treće strane koja djeluje u ime proizvođača da su dostavljene informacije istinite i tačne. U slučaju elektronskih obrazaca, mora se označiti (oznakom u potvrdnom polju).	M

Dio B

Format za registraciju ovlašćenog zastupnika

Informacioni element	Opis	Vrsta informacionog elementa
Ime ovlašćenog zastupnika:	Zvanično ime ovlašćenog zastupnika povezano sa nacionalnim poreskim brojem ili identifikacionim brojem/brojem dodijeljenim pri registraciji u poslovni registar u Crnoj Gori.	
— ako je ovlašćeni zastupnik pravno lice, navedite ime		F
— ako je ovlašćeni zastupnik fizičko lice, navedite: — ime — prezime		F
Adresa sjedišta ovlašćenog zastupnika:		
— ulica		M
— kućni broj		M

— poštanski broj — mjesto — jedinica regionalne samouprave — jedinica lokalne samouprave —adresa internet stranice (ako postoji)		M M M* M* M
Osoba za kontakt ovlaštenog zastupnika:	Osoba povezana sa ovlašćeni zastupnikom kao kontaktna tačka. To je pojedinac koji je odabran kao početna ili stalna kontaktna tačka za tog ovlaštenog zastupnika. Osoba za kontakt mora imati poslovno sjedište na državnom području Crne Gore.	
— ime — prezime — telefonski broj — adresa e-pošte — adresa — ulica — kućni broj — poštanski broj — mjesto — jedinica regionalne samouprave — jedinica lokalne samouprave	Poslovni telefon. Poslovna adresa e-pošte. Poslovna adresa osobe za kontakt.	M M M M M M M M* M*
Nacionalni identifikacioni broj/poslovni registracioni broj	Za ovlašćene zastupnike koji su pravne osobe, identifikacioni broj/broj dodijeljen pri registraciji u poslovni registar u Crnoj Gori.	F
Nacionalni poreski broj	Poreski broj ovlaštenog zastupnika u Crnoj Gori.	M*
Ime predstavljanog proizvođača (ili više njih): —ako je proizvođač pravno lice (preduzeće), navedite ime preduzeća —ako je proizvođač fizičko lice, navedite: — ime — prezime	Zvanično ime proizvođača (ili više njih) kojeg predstavlja ovlašćeni zastupnik kako je povezano s nacionalnim/evropskim poreskim brojem proizvođača ili identifikacionim brojem/brojem dodijeljenim pri registraciji u poslovni registar u zemlji u kojoj proizvođač ima poslovno sjedište. Ako ovlašćeni zastupnik predstavlja više od jednog proizvođača, a Crna Gora propisuje da se ovlašćeni zastupnik registruje jednom, ovlašćeni zastupnik posebno navodi ime i podatke za kontakt svakog od proizvođača koje predstavlja.	M
Podaci za kontakt predstavljanog proizvođača (ili više njih): — telefonski broj — adresa e-pošte — adresa — ulica — kućni broj — poštanski broj — mjesto — zemlja —adresa internet stranice (ako postoji)	Zvanični podaci za kontakt proizvođača (ili više njih) kojeg predstavlja ovlašćeni zastupnik.	M M M M M M M M F
Kategorije godišnjeg prometa baterija proizvođača koji je predmet zastupanja	Navođenje godišnjeg prometa predstavljanog proizvođača. Države članice koje zahtijevaju taj informacijski element moraju omogućiti različite „kategorije godišnjeg prometa baterija” kako bi	M*

	predstavljani proizvođač mogao odabrati odgovarajuću kategoriju. Ako ovlašćeni zastupnik predstavlja više od jednog proizvođača, a Crna Gora propisuje da se ovlašćeni zastupnik registruje jednom, ovlašćeni zastupnik navodi posebno, za svakog od proizvođača koje predstavlja, kategoriju godišnjeg prometa baterija.	
Kategorija/kategorije baterija	Opis kategorije ili kategorija baterija koje predstavljani proizvođač stavlja na tržište Crne Gore prema broju na osnovu Priloga 1 ove uredbe »Kategorije baterija prema njihovoj upotrebi i prema njihovom sastavu«. Ako ovlašćeni zastupnik predstavlja više od jednog proizvođača i Crna Gora propisuje da se ovlašćeni zastupnik registruje jednom, ovlašćeni zastupnik opisuje posebno kategorije baterija koje svaki od proizvođača koje predstavlja stavlja na tržište Crne Gore.	M
Trgovački naziv baterija	Za svaku od kategorija baterija koje predstavljani proizvođač stavlja na tržište Crne Gore, proizvoljno odabrano ime koje je za baterije dao proizvođač kako bi se razlikovalo kao baterije koji taj proizvođač proizvodi ili prodaje i koje se može upotrebljavati i zaštititi kao žig.	M*
Odgovornost proizvođača	Informacije o tome kako predstavljani proizvođač ispunjava odgovornosti utvrđene u ovoj uredbi. Ako je isti proizvođač ili ovlašćeni zastupnik u ime proizvođača uspostavio sopstveni mehanizam za osiguravanje usaglašenosti za određene kategorije baterija i ako se pridružio kolektivnom mehanizmu za osiguravanje usaglašenosti za ostale, trebalo bi navesti oba. Ako ovlašćeni zastupnik predstavlja više od jednog proizvođača i Crna Gora propisuje da se ovlašćeni zastupnik registruje jednom, ovlašćeni zastupnik posebno navodi način na koji svaki od proizvođača koje predstavlja ispunjava odgovornosti utvrđene ovom uredbom.	
proizvođač ili ovlašćeni zastupnik u ime proizvođača uspostavio je sopstveni mehanizam za osiguravanje usaglašenosti u Crnoj Gori da/ne		M
ako je odgovor „da“, navedite dodatne informacije o sopstvenom mehanizmu za osiguravanje usaglašenosti	Opis dodatnih informacija koje proizvođač ili ovlašćeni zastupnik u ime proizvođača dostavlja u vezi sa sopstvenim mehanizmom za osiguravanje usaglašenosti.	M*
proizvođač ili ovlašćeni zastupnik u ime proizvođača pridružio se kolektivnom mehanizmu/kolektivnim mehanizmima za osiguravanje usaglašenosti u Crnoj Gori da/ne		M
Finansijska odgovornost:	Informacije o obliku jemstva/garancija koje svaki predstavljani proizvođač dostavlja pri stavljanju	

	proizvođač ili ovlašćeni zastupnik u ime proizvođača učestvuje u jednom ili više kolektivnih mehanizama za osiguravanje usaglašenosti da/ne	M
	proizvođač ili ovlašćeni zastupnik u ime proizvođača daje osiguranje za recikliranje da/ne	M
	proizvođač ili ovlašćeni zastupnik u ime proizvođača dostavlja podatke o blokiranom bankovnom računu da/ne	M
ostalo (navedite)	Ako finansijsko jemstvo/garancija u državi članici nema niti jedan od prethodno navedenih oblika, ovlašćeni zastupnik mora opisati oblik jemstva/garancija.	M
Izjava „Izjavljujem(o) da je predstavljani proizvođač (ili više njih) dodijelio mandat prethodno navedenom ovlašćenom zastupniku u pisanom obliku.“	Izjava ovlašćenog zastupnika ili, ako je primjenjivo, treće strane koja djeluje u ime ovlašćenog zastupnika da je ovlašćenom zastupniku dodijeljeno ovlaštenje u pisanom obliku. U slučaju elektronskih obrazaca, tu izjavu mora označiti (oznakom u potvrdnom polju).	M
Izjava „Izjavljujem(o) da su dostavljene informacije istinite te pružaju tačne podatke o prethodno navedenom ovlašćenom zastupniku i tačan opis kategorije baterija koju je proizvođač kojeg predstavlja prethodno navedeni ovlašćeni zastupnik stavio na tržište Crne Gore.“	Izjava ovlašćenog zastupnika ili, ako je primjenjivo, treće strane koja djeluje u ime ovlašćenog zastupnika da su dostavljene informacije istinite i tačne. U slučaju elektronskih obrazaca, tu izjavu mora označiti (oznakom u potvrdnom polju).	M

Dio C

Format za izvještavanja u registar o baterijama stavljenim na tržište Crne Gore

Ključni informacijski elementi označeni su s „M“.

Informacioni elementi koji se pojavljuju zavisno o filteru i označeni s „F“ dio su ključnih informacionih elemenata, ali se primjenjuju samo ako se odabere određen odgovor iz prethodnog informacionog elementa.

Dodatni informacioni elementi označeni su sa „M**“.

Informacioni element	Opis	Vrsta informacionog elementa
Ime proizvođača ili ovlašćenog zastupnika ili organizacije koja	Zvanično ime proizvođača ili ovlašćenog zastupnika ili organizacije koja provede obaveze	

provodi obaveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača:	proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača u vezi sa nacionalnim poreskim brojem ili identifikacionim brojem/brojem dodijeljenim pri registraciji u registar privrednih subjekata u Crnoj Gori.	
—ako je proizvođač ili ovlašćeni zastupnik pravno lice navedite ime		F
—ako je proizvođač ili ovlašćeni zastupnik fizičko lice, navedite: — ime — prezime		F
—ako država članica dopušta da — izvješće — podnosi organizacija — koja — provodi obaveze — proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača, navedite ime te organizacije — te — imena proizvođača — i/ili — ovlašćenih zastupnika u čije se ime te informacije dostavljaju.		F
Nacionalni identifikacioni broj/poslovni registracioni broj	Za proizvođače ili ovlašćene zastupnike koji su pravna lica ili organizacije koje sprovode obaveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača, identifikacioni broj/broj dodijeljen pri registraciji u poslovni registar u Crnoj Gori.	F
Nacionalni poreski broj	Poreski broj proizvođača ili ovlašćenog zastupnika ili organizacije koja provodi obaveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača u Crnoj Gori.	M*
Period izvještavanja	Proizvođač ili ovlašćeni zastupnik ili, ako je primjenjivo, organizacija koja provodi obaveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača navodi relevantno razdoblje izvještavanja.	M
Kontakt osoba za izvještavanje:	Osoba povezana s proizvođačem ili ovlašćenim predstavnikom ili, ako je primjenjivo, s organizacijom koja provodi obaveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača, koja je odabrana kao početna ili stalna kontaktna tačka za izvještavanje u registar.	
— ime — prezime — telefonski broj — adresa e-pošte	Poslovni telefon. Poslovna adresa e-pošte.	M M M M
Količina baterija stavljenih na tržište Crne Gore (u tonama):	Svaki proizvođač ili svaki ovlašćeni zastupnik izvještava o masi baterija stavljenih na tržište Crne Gore u tonama. Ako država članica dopušta da organizacija koja provodi obaveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača izvještava o tim informacijama, potrebno je navesti izvještava li se o tim informacijama za svakog predstavljanog proizvođača i ovlašćenog zastupnika pojedinačno ili skupno za sve predstavljane proizvođače i ovlaštene zastupnike.	
prema kategoriji baterija	Masa baterija koju proizvođač stavlja na tržište Crne Gore prema kategoriji baterija na osnovu	M

	Priloga 1 ove uredbe »Kategorije baterija prema njihovoj upotrebi i prema njihovom sastavu«.	
Izjava „Izjavljujem(o) da su dostavljene informacije u ovom dokumentu istinite te pružaju tačan opis kategorije i količine baterija koju je prethodno navedeni proizvođač (ili više njih) stavio na tržište Crne Gore.”	Izjava proizvođača ili ovlašćenog zastupnika ili, ako je primjenjivo, treće strane koja djeluje u ime proizvođača ili ovlašćenog predstavnika da su dostavljene informacije istinite i tačne. U slučaju elektronskih obrazaca, tu izjavu mora označiti (oznakom u potvrdnom okviru).	M

PRILOG 3

Godišnji ciljevi sakupljanja i recikliranja baterija

.....

PRILOG 4

NADZOR USKLADENOSTI S CILJEVIMA SKUPLJANJA UTVRĐENIM U ČLANKU 10.

Godina	Skupljanje podataka		Izračun	Obveza izvješćivanja
X (*) + 1	Prodaja u godini 1. (S1)			
X + 2	Prodaja u godini 2. (S2)	—	—	
X + 3	Prodaja u godini 3. (S3)	Skupljanje u godini 3. (C3)	Stopa skupljanja (CR3) = $3 \cdot C3 / (S1 + S2 + S3)$	
X + 4	Prodaja u godini 4. (S4)	Skupljanje u godini 4. (C4)	Stopa skupljanja (CR4) = $3 \cdot C4 / (S2 + S3 + S4)$ (Cilj postavljen na 25 %)	
X + 5	Prodaja u godini 5. (S5)	Skupljanje u godini 5. (C5)	Stopa skupljanja (CR5) = $3 \cdot C5 / (S3 + S4 + S5)$	CR4
X + 6	Prodaja u godini 6. (S6)	Skupljanje u godini 6. (C6)	Stopa skupljanja (CR6) = $3 \cdot C6 / (S4 + S5 + S6)$	CR5
X + 7	Prodaja u godini 7. (S7)	Skupljanje u godini 7. (C7)	Stopa skupljanja (CR7) = $3 \cdot C7 / (S5 + S6 + S7)$	CR6
X + 8	Prodaja u godini 8. (S8)	Skupljanje u godini 8. (C8)	Stopa skupljanja (CR8) = $3 \cdot C8 / (S6 + S7 + S8)$ (Cilj postavljen na 45 %)	CR7
X + 9	Prodaja u godini 9. (S9)	Skupljanje u godini 9. (C9)	Stopa skupljanja (CR9) = $3 \cdot C9 / (S7 + S8 + S9)$	CR8
X + 10	Prodaja u godini 10. (S10)	Skupljanje u godini 10. (C10)	Stopa skupljanja (CR10) = $3 \cdot C10 / (S8 + S9 + S10)$	CR9
X + 11	itd.	itd.	itd.	CR10
itd.				

Godina X je godina je 2021.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EKOLOGIJE, ODRŽIVOG RAZVOJA I RAZVOJA SJEVERA
NAZIV PROPISA	UREDBA O NAČINU I POSTUPKU OSNIVANJA SISTEMA PREUZIMANJA, SAKUPLJANJA I OBRADE OTPADNIH BATERIJA I RADA TOG SISTEMA

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Sl. list CG“, br 34/24 i 92/24), propisano je osnivanje sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija je od velikog značaja za oblast upravljanja otpadom, a njegovim adekvatnim funkcionisanjem obezbijediće se finansijska odgovornost ili finansijska i organizaciona odgovornost za upravljanje ovom vrstom otpada. Donošenjem ovog akta, odnosno definisanjem načina i postupka osnivanja ovog sistema, steći će se preduslovi da se ispune ciljevi EU i međunarodni standardi o reciklaži i održivosti.

-Nepostojanje organizovanog sistema za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpadnih baterija rezultira nizom negativnih efekata, kako po životnu sredinu, tako i po javno zdravlje i ekonomsku efikasnost. Otpadne baterije sadrže opasne supstance (npr. olovo, kadmijum, litijum) koje, ukoliko se neadekvatno zbrinjavaju, dovode do kontaminacije zemljišta, podzemnih i površinskih voda, te predstavljaju rizik za zdravlje ljudi i biodiverzitet. Baterije sadrže materijale koji se mogu reciklirati (npr. bakar, litijum, kobalt), a njihovo neadekvatno zbrinjavanje znači gubitak dragocjenih resursa.

-Posljedice problema se ogledaju u tome da su građani direktno izloženi zagađenju i zdravstvenim rizicima, posebno u urbanim sredinama i blizini nelegalnih deponija. Lokalna samouprava i ekološke agencije suočavaju se sa povećanim troškovima sanacije i inspekcija. Biodiverzitet je ugrožen zbog kontaminacije zemljišta i voda, što može imati dugoročne posljedice na poljoprivredu i turizam.

- Lokalna samouprava i ekološke agencije suočavaju se sa povećanim troškovima sanacije i inspekcija. Biodiverzitet je ugrožen zbog kontaminacije zemljišta i voda, što može imati dugoročne posljedice na poljoprivredu i turizam.

Zadržavanjem postojećeg stanja („status quo“) broj otpadnih baterija koje završavaju u komunalnom otpadu će rasti kao i rast ekoloških incidenata. Neorganizovano odlaganje vodi ka većem broju zagađenja i potencijalnim ekološkim katastrofama. Gubitak prilike za razvoj cirkularne ekonomije jer bez sistema reciklaže, država gubi šansu da razvije održive modele privrede.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Cilj donošenja ovog akta predstavlja nastavak aktivnosti implementiranih u okviru preuzetih obaveza sa ciljem da se obezbijedi kontinuitet razvoja i unapređenje sistema upravljanja otpadom, odnosno unapređenje postojećih i razvoj novih mjera, mehanizama i instrumenata upravljanja posebnim vrstama otpada, odnosno

otpadnim baterijama, kako bi u konačnom ostvarili i zahtjevno postavljene ciljeve u pregovaračkom procesu Poglavlja 27. Rješavanjem problema u oblasti upravljanja otpadnim baterijama će dovesti do smanjenja odlaganja ovih vrsta otpada na deponijama, što će značajno uticati na produženje vijeka njihovog trajanja.

- Usklađenost je postignuta propisanim odredbama Zakona o upravljanju otpadom i ovog akta sa zahtjevima EU legislative.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Preferirana opcija je donošenje uredbe kao regulatorne mjere. Ova opcija je ocijenjena kao najefikasnija i najodrživija jer uspostavlja jasne obaveze za proizvođače, distributere, operatere sistema i krajnje korisnike, čime se obezbjeđuje dosljedna primjena. Omogućava uspostavljanje organizovanog sistema koji obuhvata sve faze upravljanja otpadnim baterijama – od preuzimanja do obrade. Zatim, obaveza je i usklađivanje sa međunarodnim standardima a predlog uredbe omogućava harmonizaciju sa EU zakonodavstvom, posebno sa Direktivom 2006/66/EC o baterijama i akumulatorima. Uspostavljeni sistem omogućava prikupljanje podataka, izvještavanje i evaluaciju učinka, što je ključno za dalji razvoj politike zaštite životne sredine.
- Funkcionisanjem novoformiranih sistema proširene odgovornosti omogućiće se adekvatno sakupljanje, obrada i reciklaža posebnih vrsta otpada, a time omogućiti rješenja za održivo upravljanje otpadnim baterijama. Ovim aktom se implemetiraju najbolje prakse koje su u zemljama EU pokazale najbolje rezultate.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Uspostavljanje organizovanog sistema doprinosi smanjenju zagađenja i zaštiti zdravlja stanovništva. Privredni subjekti uključeni u reciklažu i obradu otpadnih baterija ostvaruju nove poslovne prilike. Povećava se transparentnost i kontrola nad tokovima otpada. Dugoročno jačanje ekološke svijesti kod građana i privrede. Podsticanje inovacija u oblasti ekoloških tehnologija. Smanjenje troškova sanacije zagađenja za javni sektor. Proizvođači i uvoznici do sada nisu imali troškove sakupljanja, prevoza i obrade otpada, a isti će zavisiti od stanja na tržištu. Zakonom o upravljanju otpadom je definisana proširena odgovornost proizvođača otpadnih baterija.

Naime, najbolja praksa EU, a koja je prenijeta u novom Zakonu je Program proširene odgovornosti proizvođača, koja za cilj ima mjere koje obezbjeđuju da proizvođači, odnosno uvoznici proizvoda snose finansijsku i organizacijsku odgovornost za upravljanje pomenutom vrstom otpada u koju spadaju i otpadne baterije. Ovo je jako bitno za Crnu Goru, kao malu državu, koja uvozi relativno veliku količinu proizvoda koji su obuhvaćeni sistemom proširene odgovornosti i stvorili bi se uslovi za održivo upravljanje sa vrijednim sirovinama nakon osnovne upotrebe. Da bi se privreda upoznala i adekvatno pripremila za odredbe novog Zakona o upravljanju otpadom, prije usvajanja istog, na ovu temu održano je dosta okruglih stolova u Privrednoj komori. Usvajanjem ovog akta omogućiće se pravna pretpostavka za realizaciju postavljenih ciljeva koji se odnose na otpadne baterije, kao i zadovoljenje potreba korisnika usluga upravljanja otpadom, od samog građanina kao pojedinca u sistemu pa sve do pravnih lica koja generišu otpada, odnosno fizičkih i pravnih lica koja su zaposlena i obavljaju poslove upravljanja otpadom. Uvođenjem novih obaveza, proizvođači i uvoznici baterija preuzimaju finansijsku odgovornost za sakupljanje, transport, obradu i reciklažu otpada nastalog od baterija, kao i za izvještavanje o količinama stavljenim na tržište i sakupljenom otpadu. Takođe, biće dužni da informišu javnost o pravilnom odlaganju ovakvog otpada i

da uspostave organizovane sisteme za upravljanje tim tokovima – samostalno, udruženo s drugim privrednim subjektima ili angažovanjem trećih lica. Ova obaveza je usklađena s principom proširene odgovornosti proizvođača, koji se primjenjuje u zemljama članicama Evropske unije. S obzirom na to da se radi o novom trošku za privredne subjekte, očekuje se povećanje troškova poslovanja, što može dovesti i do blagog povećanja cijena proizvoda. Većina proizvođača će se najvjerovatnije priključiti kolektivnim organizacijama kako bi zajednički ispunjavali obaveze, čime se racionalizuju troškovi i administrativni teret. Trošak po kilogramu za sakupljanje, prevoz i obradu otpadnih baterija u regionu Zapadnog Balkana obično se kreće između 0.80 EUR i 2.50 €/kg, u zavisnosti od vrste baterija, logistike i obima obrade. Procijenjeni troškovi po kilogramu za sakupljanje i prevoz su 0.30–1.00 €/kg jer zavise od udaljenosti, dostupnosti infrastrukture i količine otpada, kao i činjenice da manje količine i udaljene lokacije povećavaju trošak. Za obradu i reciklažu otpada od 0.50–1.50 €/kg, jer su npr litijumske baterije (iz laptopa, telefona) skuplje za obradu zbog opasnih komponenti. Olovno-kiselinske baterije (iz vozila) imaju niži trošak jer se lakše recikliraju. Tako da je ukupna procjena od 0.80–2.50 €/kg u prosjeku za Crnu Goru kao i za region (Srbija, Hrvatska, BiH). Obzirom na to da se radi o novom trošku za privredne subjekte, očekuje se povećanje troškova poslovanja što može dovesti do blagog povećanja cijene proizvoda. Većina proizvođača će se najvjerovatnije priključiti kolektivnim organizacijama kako bi zajednički ispunjavali obaveze, čime se racionalizuju troškovi i administrativni teret.

Ukoliko se privredni subjekti odluče da obaveze ispunjavaju kolektivno, kroz zajedničke organizacije za upravljanje otpadnim baterijama, očekuje se značajno smanjenje troškova po kilogramu otpada. Na osnovu iskustava iz regiona i EU, kolektivni modeli omogućavaju:

-smanjenje troškova sakupljanja i prevoza: zajedničko planiranje ruta i optimizacija logistike smanjuje trošak na 0.20–0.60 €/kg, u poređenju sa individualnim troškovima od 0.30–1.00 €/kg.

-efikasniju obradu i reciklažu: veće količine omogućavaju povoljnije ugovore sa operaterima, pa se trošak obrade može smanjiti na 0.40–1.20 €/kg, u poređenju sa 0.50–1.50 €/kg.

Ukupni trošak kolektivnog sistema: u prosjeku se procjenjuje na 0.60–1.80 €/kg, što je 20–30% niže od individualnog pristupa. Crna Gora će se prilikom definisanja iznosa voditi najboljim praksama iz EU i regiona, uzimajući u obzir evropske direktive i modele kao što su sistemi u Sloveniji i Hrvatskoj, gdje su troškovi optimizovani kroz kolektivne šeme. Cilj je da troškovi u Crnoj Gori budu konkurentni u odnosu na region jer je specifičnost tržišta Crne Gore manji obim tržišta i geografska razudjenost terena.

Napominjemo da je novim Zakonom o upravljanju otpadom predviđena izrada podzakonskog akta, kojim će se stvoriti preduslov za uspostavljanje informacionog sistema programa proširene odgovornosti proizvođača /uvoznika i samim tim će se obezbijediti uslovi za dobijanje preciznih količina baterija koje se uvoze u Crnu Goru. Takođe, donošenjem podzakonskog akta kojim će se urediti metodologija za određivanje troškova usluga preuzimanja, sakupljanja i sortiranja komunalnog otpada, koje pružaju organizovanom sistemu privredna društva ili preduzetnici koji su upisani u registar sakupljača komunalnog otpada preciznije će se utvrditi pomenuti troškovi.

-Ovim aktom se podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju. Zakonom o upravljanju otpadom je definisano da proizvođač/uvoznik može samostalno da osnuje sistem, može da se udruži ili da nekome povjeri svoje obaveze što za posledicu ima formiranje novih pravnih subjekata. Uvođenje ovog sistema, iako finansijski zahtjevnije za poslodavce, doprinosi boljoj kontroli upravljanja otpadom, zaštiti životne sredine i razvoju cirkularne ekonomije.

- Negativni uticaji bi bili ti da Privredni subjekti, naročito mali i srednji, suočavaju se sa dodatnim troškovima usklađivanja sa propisom. Potreba za investicijama u infrastrukturu za sakupljanje i obradu otpada. Moguće povećanje cijena proizvoda koji sadrže baterije uslijed internalizacije troškova upravljanja otpadom. Administrativno opterećenje za subjekte koji prvi put ulaze u sistem.

-Ne postoje administrativna opterećenja ni biznis barijere

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju nijesu potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Za implementaciju nijesu potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze
- Za implementaciju nijesu potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Usvajanjem propisa ne predviđa se donošenje novih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom ovog propisa će se ostaviti prihod budžeta po osnovu PDV-a.
- Ovim aktom neće se izazvati finansijski izdaci po budžet CG, pa shodno tome nije rađena metodologija obračuna.
- Nije rađena metodologija proračuna finansijskih izdataka.
- Nisu postojale sugestije Ministarstva finansija.
- Nije bilo primjedbi.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije);
 - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti
- Ne, nije korišćena eksterna ekspertiza
 - Konsultacije su vršene sa Agencijom za životnu sredinu i Privrednom komorom CG, kao i sa uvoznicima i proizvođačima.
 - Tokom konsultacija sa relevantnim akterima, uključujući Agenciju za zaštitu životne sredine, Privrednu komoru Crne Gore, uvoznike i proizvođače baterija, postignut je zajednički stav o potrebi uspostavljanja

sistema proširene odgovornosti proizvođača. Sugestije iznesene na okruglim stolovima u decembru 2024. godine bile su fokusirane na podršku uspostavljanju sistema i nijesu bile u pravcu osporavanja koncepta niti predloženih rješenja. Sve sugestije su uzete u obzir i reflektovane su u tekstu uredbe.

- Takođe, važno je napomenuti da su predstavnici Privredne komore Crne Gore i Agencije za zaštitu životne sredine bili članovi radne grupe za izradu uredbe, što je dodatno osiguralo uključivanje njihovih stavova i stručnog mišljenja tokom cijelog procesa izrade propisa

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Neadekvatna primjena ovog akta je potencijalna prepreka implementaciji propisa.
- U cilju sprečavanja neadekvatne primjene ovog akta pojačaće se rad kontrolnih i represivnih struktura.
- Indikatori učinka su sljedeći: ukupne količine sakupljenih otpadnih guma, ukupne količine sakupljenog otpada proslijeđenog na reciklažu.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije procesa zadužena je Agencija za zaštitu životne sredine.

Datum i mjesto

Podgorica, 27.10. 2025. godine

MINISTAR
Damjan Čulafić

